

DUHOVNI PASTIR.

S sodelovanjem več duhovnov

urejuje

ALOJZIJ STROJ,

BOV

XVIII. LETNIK. — 4 ZVEZEK.

Obseg:

	Stran
Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto. — I. Kaj nam bo poslal Bog v letošnjem letu? (P. J.)	1
2. Pratika — novoletno darilo. (P. Bohinjec.)	6
Praznik razglasenja Gospodovega ali sv. Treh kraljih — I. Častimo presv. Rešnje Telo. (J. Pristov.)	10
2. Živa vera. († kanonik J. Rozman)	16
Prva nedelja po sv. Treh kraljih. — I. Sveto leto. — I. (Dr. A. Karlin.)	20
2. Mala homilija. (M. K.)	26
Druga nedelja po sv. Treh kraljih (Pravnik presv. Imena Jezusovega.)	30
1. Sveto leto — II. (Dr. A. Karlin.)	30
2. Ime Jezus premora vse v nebesih, na zemlji in pod zemljo. (A. Žlogar.)	35
Tretja nedelja po sv. Treh kraljih. I. Greh. (— k.)	41
2. Grešna znanja. — 1. Grešna znanja so kuga za mladino. (J. Mikš.)	45
Priloznostni govori. Nagovor ob blagoslovljenju nove tavnice. (V. Bernik.)	51
Mogel na slavatvo	54
Zbirka	417—432

V Ljubljani 1901.

Založba „Katoliške Tiskarne“ — Tisk „Katoliške Tiskarne“

II. natis.

Betrachtungen
für
Priester und Cleriker
über
den Inhalt der heiligen Evangelien

von
Dr. Alois Schlör

weil. Spiritual des f.-b. Clerical-Seminars zu Graz.

Neu herausgegeben von

Alois Stradner

f.-b. geistlicher Rath, Dechant und Stadtpfarrer in Leoben.

Mit fürstbischöflicher Approbation.

Graz 1900.

3 zvezki K 10.—

Katoliška tiskovarna v Ljubljani.

V Ljubljani 1901.

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

Letnik XVIII. V Ljubljani, januarja 1901. *I. zvezek*

Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto.

I. Kaj nam bo poslal Bog v letošnjem letu?

Bog je rekel Abrahamu: „Zopet bom prišel k tebi k letu obsorej!“ I. Mojz. 18, 10.

Gotovo vam je znano iz sv. pisma, kako ljubeznivo je Bog nekda občeval z Abrahamom, kako se mu je večkrat prikazal, ga pohvalil in blagoslovil zavoljo njegove vere, rekoč: *Oblagodarjeni bodo v tvojem zarodu vsi narodi zemlje!* (I. Mojz. 22, 18.)

Enkrat se mu je prikazal v dolini Mambre, ko je Abraham sedel pri vratih svojega šotor ob dnevni vročini. In ko je svoje oči vzdignil, so se mu prikazali trije možje, in so obstali blizu njega; ko jih je v gledal, jim je izpred vrat svojega šotor naproti tekkel in se je do tal priklonil in je dejal: »Gospod, ako sem milost zadobil v tvojih očeh, ne hodi memo svojega hlapca!« Trije možje so bili Bog in dva angela, spremljevalca. Abraham jih povabi v šotor in jim postreže, kar najbolj more. Predno so odšli, je Bog rekel Abrahamu: »Kje je Sara, tvoja žena? On je odgovoril: Glej, v šotoru je.« On mu reče: »Zopet bom prišel k tebi k letu obsorej, in sina bo imela Sara, tvoja žena.« Bila pa sta oba stara in priletna in nista več upala, da bi jima Bog dal še otrok. Pa glejte, na stare dni jima Bog oljubi, da bo blagoslovil njuni zakon, in jima dal sina!

Zakaj pa sem vam povedal danes to dogodbo iz sv. pisma? Vzrok je začetek novega leta! Drug drugemu želimo srečno novo leto, želimo, da bi bilo srečno, ne vemo pa, je-li se bodo izpolnile naše želje, ne vemo, kaj nam bo prineslo novo leto; v enakem položaju smo, kakor Abraham, ki je v dnevni vročini sedel pri vratih svojega šotor in gledal v daljavo. Tudi mi smo, ne sicer v dnevni vročini v pravem pomenu, saj je pošteno mrzlo

danes, pač pa smo v vročini težav in skrbi vsakdanjega življenja, ki človeka res dostikrat tako pritiskajo, da mu kar vroče prihaja. Abraham je zamišljeno gledal v daljavo, dokler ni ugledal Boga. Tudi mi gledamo boječe v prihodnost in premišljujemo, kaj nam bo Bog v tem letu prinesel, poslal: morda srečo, nesrečo, veselje, žalost, življenje, smrt? Kdo ve to? Nihče, in jaz tudi ne! Vender nekaj bo gotovo Bog poslal temu ali onemu izmed nas. Kaj pa je tisto, kar bo gotovo poslal Bog to leto? To hočemo danes premišljevati.

I. Jezus Kristus je sam rekel, da dá Bog solncu sijati na pravične in krivične, pa ne samo dnevno luč — solnce v prvotnem pomenu — razumevajo sv. očetje v teh besedah, ampak v tem solncu vidijo še drugo solnce v duhovnem pomenu, namreč božjo milost, ki jo Bog daje pravičnim in krivičnim, onim v obilni, tem pa v zadostni meri. Glejte, prvo, kar nam bo Bog dajal v tem letu, bo pred vsem to duhovno solnce božje milosti, ki bo pravičnim svetilo v vsi svoji svetlobi, v neskončni obilnosti, popolnosti, krivičnim pa tudi zadostno razvetljevalo pot pravice in jih vabilo, naj hodijo po njej. In prav posebno *tem dušnim revežem*, grešnikom, ki so se oddaljili od Boga, veljajo v duhovnem pomenu besede, ki jih je Bog rekel Abrahamu: *Spet bom, (ali sem) prišel k tebi obsorej!* V tem novem letu te hočem zopet obiskati in te resno opominjati: »Spreobrni se vender k meni!« Saro je Bog pokregal, ker se je smejala njegovemu prerokovanju: grešnika Bog svari, naj se ne norčuje iz njega in njegove prizanesljivosti, ki ima tudi svoje meje. To nam je Jezus sam zatrdil, ko je svojim besedam: *Ako se ne spokorite, bodete vsi skupaj poginili* — pridejal to-le priliko: »Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v svojem vinogradu in je prišel sadu na njem iskat in ga ni našel; rekel pa je gorniku: »Glej, tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu in ga ne najdem; posekaj ga tedaj: čemu še prostor jemlje?« On pa je odgovoril in mu rekel: »Gospod! še to leto ga pusti, da ga okopljem in mu pognojim, če kje sad obrodi; če pa ne, ga boš potlej posekal.« Kaj pomeni ta prilika? Glejte, vinogradov in figovega drevesa lastnik je Bog: gornik pomeni Odrešenika Jezusa, figovo drevo si ti, o grešnik, ki morda že veliko let živiš v strasteh, grešnih navadah, v smrtnih grehah. Bog išče sadu dobrih del, zasluženja pri tebi, in to po

pravici, ker on je tisti, ki te je vstvaril in zasadil v vinograd sv. katoliške vere. Ali bo našel letos kaj zaželenega sadu na drevesu tvojega življenja? Ali bo morda zopet zastoj iskal? Ali boš morebiti zopet letos imel na sebi le listje, v n a n j e z n a m e n j e, da še živiš v katoliški cerkvi, pozabil boš pa nastaviti in dozoreti sad katoliškega življenja? Glej, Bog ti je dal zopet doživeti novo leto, morda le zato, ker je hotel še eno leto poskusiti s teboj, ker je hotel pognojiti tvojo vero še enkrat s svojo milostjo, okopati, zrahljati zemljo tvojega trdega srca z dokazi svoje ljubezni: ali boš zopet ostal brez sadu dobrih del, čednosti, zasluženja?

Zopet bom prišel k tebi obsorej iskat sadu: gorje ti, grešnik, ako ga Gospod ne najde, kadar pride; posekan boš in vržen ogenj! Ne smeji se enako Sari, Bog je neskončno resničen in zvest, kar reče in obljubi, gotovo izpolni.

O grešnik, ne boš se mogel izgovarjati, da ti ni svetilo solnce božje milosti, da zaradi tega ni mogel dozoreti sad zasluženja na drevesu tvojega življenja: ne boš se mogel izgovarjati, ker pokazal ti bo Bog besede, ki jih je izgovoril po preroku Izajiju: *Kaj bi bil imel svojemu vinogradu še storiti in nisem storil? Ko sem čakal, da bi grozdje rodil, zdaj pa je obrodil viniko? Klical sem vas, pa ste se branili; stegoval sem svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se bil ozrl!* (Preg. 1, 24.) Sv. pismo nas uči, sv. cerkveni očetje dokazujejo, sv. katoliška vera nam pravi, da sveti vsakemu človeku solnce božje milosti, in mu razsvetljuje pot, po kateri naj bi hodil in se zveličal. Ali žalibog, koliko jih je, ki se ne zmenijo za besede: *Zopet bom prišel k tebi obsorej iskat sadu zasluženja, in ker se ne zmenijo in smejejo božjemu opomiuu, se pogubé. In zdaj vam bom pokazal, kaj bom storil svojemu vinogradu: plot mu bom pobral, da bo obropan; podrl mu bom ozidje, da bo pomandran. V puščavo ga bom spremenil, ne bo obrezan, ne okopan; grmovje in trnje naj raste v njem in oblakom bom zapovedal, da ne bodo nanj lili dežja!* (Iz. 5, 5. 6.). Podoba od Boga zavrnjenega in pogubljenega kristijana!

II. Pa ne veljajo samo grešniku besede, ki jih je Bog govoril Abrahamu, rekoč: *Zopet bom prišel k tebi obsorej*, tudi pravičnemu jih Bog kliče ob novem letu: *Spet bom prišel k tebi obsorej iskat sadu, obilnejšega sadu, kakor si ga prinašal dosedaj.* Kristijan, gospodar, ali bi bil zadovoljen ti s takim drevesom, ki bi sicer rodilo sad, pa vedno le v pičli meri, vkljub tvojemu prizadevanju, presajanju, okopavanju, gnojenju, oskrbljevanju? Gotovo ne: gotovo

bi rekel; to drevo sicer rodi, pa nič kaj pridno: ne vem, kaj mu je; dosti sem si že prizadeval ž njim, pa brez pravega vspeha; bojim se, da ni zdravo, da ni veliko vredno. Tako bi govoril ti kot gospodar o svojem drevesu: tako mora govoriti tudi Bog o tebi, ki te je zasadil v vinograd sv. vere, da bi polagoma prinašal čedalje več sadu. Saj pravi sv. pismo: *Kdor je pravičen, bodi še pravičnejši, in kdor je svet, bodi še svetejši.* (Raz. 22, 11.) Tudi za to nam je Jezus povedal prav lepo priliko (Luk. 19, 12.): »Neki imeniten človek je šel v daljno deželo vzet kraljestvo v last in se vrnil. Poklical pa je svojih deset hlapcev in jim dal deset liber in jim je rekel: Kupčujte, dokler ne pridem!« Hlapci so kupčevali ž njimi in prvi je s svojo libro pridobil deset drugih; drugi pa pet. Tretji pa je svojo libro spravil v ruto, ne da bi se bil potrudil, kupčevati ž njo. Nad tem pa se je gospodar razjezil in za kazen vzel človeku libro nazaj. Kaj pa pomeni ta prilika? Nič drugega kakor to, da mora kristijan z milostmi, ki jih prejema, delati; prizadevati si mora, da si jih pomnoži. Libra namreč pomeni milosti, ki jih kristijan prejema od Boga. Kakor sta prva dva zvesta hlapca s svojo libro pridobila 10, oziroma 5 drugih, tako si mora kristijan potruditi, da si z dobro vporabo milosti, ki mu jih je dal Bog, pridobi kolikor mogoče veliko zasluženja za nebesa z dobrimi deli, čednostmi, ki so sad na drevesu krščanskega življenja.

Glej, kristijan, tako tudi tebi veljajo besede božje: *Zopet bom prišel k tebi obsorej pogledat, koliko sadu so rodile moje milosti v novem letu: skrbi, da te Bog ne najde ne samo brez sadu zasluženja, ampak da te najde bogato obloženega s sadom lepih čednosti, dobrih del, da ti bo mogel reči: Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil: pojdi v veselje svojega Gospoda!*

Prvo tedaj, kar nam bo Bog dajal v novem letu, bo pred vsem duhovno solnce božje milosti, ki bo pravičnim svetilo v vsi svoji obilni svitlobi, pa tudi grešnim zadostno razsvetljevalo pot pravice in jih vabilo, naj hodijo po njej.

III. Kaj nam bo pa Bog še dajal v tem letu? O kristijani! ni nam treba dosti ugibati; saj veste, kaj mislim, saj veste, kaj da smo, revni zemljani, podvrženi trpljenju, ki je sad greha? Da, nadlog, trpljenja, britkosti nam tudi v letošnjem letu ne bo manjkalo.

Blizu Rima stoji cerkev, ki ima napis: *Domine, quo vadis?* — Gospod, kam greš? Na tem kraju se je zgodil namreč sledeči

čudež: O preganjanju ob času cesarja Nerona je sv. Peter hotel bežati, ne toliko iz strahu pred smrtjo, kakor iz skrbi, kaj bo z mlado cerkvijo, ako umoré poglavarja. Pred mestom pa se mu prikaže Gospod s križem na rami. Peter začuden in prestrašen vpraša: »Gospod, kam greš?« Jezus mu odgovori: »Grem še enkrat umret zate!« Na to izgine. Peter dobro pozna, kaj pomeni prikazen; precej se vrne v mesto in ne dolgo potem umrje mučeniške smrti.

Predragi, tudi mi danes, ob začetku novega leta, zamišljeno in boječe gledamo v prihodnost, in premišljujemo, kaj nam bo prineslo letošnje leto: morda bo tudi nam prišel naproti Gospod s križem in nas povabil, naj gremo za njim. O, ne bojmo se, sprejeti križa, ki nam ga prinaša Gospod: naložimo si ga srčno in pojdemo za Jezusom, zakaj *ako hoče kdo za menoj priti (v nebesa), naj zataji samega sebe in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj!* (Mat. 16.) Morda bo tudi nam prišel na proti Gospod s križem: prašajmo ga: »Gospod, kam greš? In odgovoril nam bo: »Rad bi še enkrat trpel in umrl zate, samo da bi osrčil tvoje srce, da se ne bi bal sprejeti križa, ki ti je potreben v zveličanje!« Kristijani, če nam Gospod sam zatrjuje: *Kdor hoče svoje življenje ohraniti, ga bo zgubil, kdor pa zgubi svoje življenje zavoľjo mene, ga bo našel* (Mat. 16, 25.), to se pravi z drugimi, besedami kdor se brani križa, za tega ni zveličanja; ali bomo morda obupovali, ako nam bo letošnje leto prineslo obilo križev in težav, sedaj, ko vemo, da nam je križ k zveličanju potreben? O bodimo srčni, zakaj, *ako je Bog z nami, kdo je zoper nas!* (Rim. 8, 31.)

IV. *Zopet bom prišel k tebi obsorej!* Še na neki drugi način bo prišel Gospod k enemu ali drugemu izmej nas.

H kralju Ezechiju je prišel prerok Izajija po božjem povelju povedat mu: *Oskrbi svojo hišo, ker ti boš umrl in ne boš živel!* (37, 1.) Nisem prerok, vendar morem reči, da tudi enemu ali drugemu izmej nas kliče Gospod: *Oskrbi svojo hišo, zakaj prišel bom k tebi letos tirjat račun od tvojega hiševanja: leto 1901 je leto tvoje smrti. Oskrbi tedaj svojo hišo, dokler je še čas; ne odlašaj pa od danes na jutri: Čujte, ker ne veste, katero uro bo vaš Gospod prišel. To pa veste, da, ko bi vedel hišni gospodar, katero uro pride tat, bi gotovo čul in bi ne pustil podkopati svoje hiše. Torej bodite tudi vi pripravljeni; ker ob uri, ki je ne veste, bo Sin človekov prišel.*

O predragi, glejmo, da ko pride Gospod, nas najde čuječe, pripravljene. *Resnično, povem vam, da se bo opasal in jih bo k mizi posadil in bo pristopil, ter jim stregel!* (Luk. 12, 37.)

Letos! Zopet bom prišel k tebi obsorej! vsem skupaj nam kliče Gospod. Prišel bo letos zopet s svojimi milostmi, prišel bo tudi s križem, prišel bo od marsikaterega tirjat račun ob smrti.

Kristijan, si-li upaš smejati, kakor Sara, nad besedami, ki sem ti jih danes govoril na srce, da bi te opozoril na čas zveličanja v letošnjem letu, kolikor ti ga bo Bog dal doživeti? Vem, da ti sedaj ni smeh na mislih, ampak ti srce pravi: »Res je, kar je govoril pridigar!« Poprimi se, kristijan, tega glasu svojega srca in ravnaj se po njem! Ne zametuj božjih milosti, ki ti jih bo Bog inorebiti še dal v tem letu; delaj ž njimi, kupčuj s talenti, prinašaj sad zasluženja v obilni meri, za kar boš imel najlepšo priliko, ako te bo Gospod srečal s križem! Potem se ti ne bo treba bati, ko bo prišel Gospod po tebe ob koncu življenja: zakaj *resnično, povem ti, opasal se bo in te bo k nebeški mizi posadil in bo pristopil, ter ti stregel!* Amen. P. J.

2. Pratika — novoletno darilo.

Sin, čas prav obračaj! Sir. 4, 23.

Modrijana Thalesa so vprašali nekoč, kaj je na svetu najdražje? Brez pomisleka jim odgovori: »Najdražja reč na svetu je čas.« In res! S časom se dá vse drugo pridobiti. Kaj nam koristi vsa lepota na zemlji, ako si je ne utegnemo ogledovati? Kaj nam pomagajo vsi zakladi pod zemljo, ako jih ne utegnemo iskati? Čas je vreden toliko, kolikor je vredno naše življenje. Še več! Čas je večje vrednosti kakor večnost, ker se bode večnost ravnala po njem: kakor obračamo čas, taka bode naša večnost. Zako kliče modri Sirah: *Sin, čas prav obračaj!*

Zbrani v Gospodu! Predno je bila danes ura polnoči, poslovili ste se od starega leta in položili je tja, kjer leži že marsikako drugo leto. Toda čas ne čaka, ne počiva, marveč ne prestando drvi naprej. Spet je novo leto pri nas. — Ali poglejte še enkrat za seboj, predragi v Gospodu! Morda se vam izvijó iz ust besede rimskega cesarja Tita: »Dan sem izgubil, prijatelji!« Morda celó: »365 dni sem izgubil, prijatelji!« Koliko jih je urezanih na rovaš dušnega zveličanja? — Čas je drag, bogoljubni kristijani! Čas hiti. Da si ne bomo mogli očitati spet danes leto, kar si očitamo danes, glejmo torej, da čas porabimo, da svoje talente prav obračamo!

¶Navada je med ljudmi, vzlasti imovitejšimi, da kaj darujejo za novo leto. Tudi jaz, dasi nisem bogatin, dal vam bodem nekaj

za novo leto. Dal vam bodem nekaj takega, po čemer bodete lahko vselej spoznali, ali prav obračate čas ali ne, nekaj prav navadnega, kar vsi dobro poznate. Kaj torej? **Pratiko** vam hočem dati za novo leto 1901., in kakšna je ta moja pratika, vam hočem povedati in razjasniti v današnjem govoru.

Začnem v imenu Jezusovem, katero je bilo imenovano od angela, predno je bil spočet v materinem telesu. (Luk. 2, 21.)

Navadne pratike, kakoršne imate doma, kupite po bukvarnah in prodajalnicah. Ali moja pratika pa ni s tega sveta, ampak naročil sem jo iz nebeške tiskarne, in kar je v ti moji pratiki, ni delo človeške roke, ampak je razodenje božje.

Najprvo vas hočem opozoriti na naslov. »Pratika« je grška beseda in se izvaja od glagola, ki pomeni po naše »delati«. Praktičen človek pa je tak, ki zna prav delati. Posvetna pratika nas zato uči, kako moramo delati za ta svet; nebeška pratika nam pa pravi, kako je treba delati za nebesa, ali kako se živi po sveti veri.

a) V pratiki sami najdete najprvo rdeče trikote (pike), ki pomenijo nedelje in praznike. Opominjajo nas, da moramo praznike praznovati, kakor že sama beseda pové, kakor nam ukazuje tretja božja zapoved: **Posvečuj praznik!** in nam velewa druga cerkvena zapoved: **Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši!** Kdor torej ob praznikih vozari, seno spravlja, šiva i. t. d.; kdor se v cerkvi ozira, smeja, pogovarja ali celo zunaj cerkvenih vrat podpira zid, tak praznika ne posvečuje, ampak onečeščuje. Šest dni je Bog svet stvaril, sedmi dan pa je počival, ta dan blagoslovil in posvetil. — Pred vsem pa je praznik dan molitve. Bog ne tirja nič nemogočega. Vsak je deležen večje ali manje milosti po molitvi. Narava človekova pa je pokvarjena; zato je težko izpolnovati postavbo božjo. Kdor pa prosi za to milost, temu jo Bog dá. Kar je duša za telo, to je molitev za milost, pravi sv. Janez Zlatousti. Torej je molitev potrebna. — Molitev je pogovor z Bogom. Človek je zakopan v pozemeljske stvari: zato je treba, da časih odstopi od zemlje in premišlja svoj večni namen, da se pogovarja z Bogom, svojim Stvarnikom. — Molitev odganja skušnjave. *Hudič hodi okoli kakor rjoveč lev...* Kako krvavo potrebuje torej človek višje moči. *Čujte in molite...*

Molitev čisti človeku um in voljo, varuje ga posvetne dobičkarije, častiljubja, samoljubja . . . Molitev je v o d a o b i l n e g a b l a g o s l o v a (Fr. Sal.). — Molitev je naše veselje. Kako tudi ne, saj je Bog začetnik tega veselja. Hudo udari, kadar tepe, a še močnejša je roka njegova, kadar blagoslavlja. (Ps. 30, 20; 117, 15; 35, 9; 83). — Jezus Kristus je molil, apostoli so molili, kristijani vseh časov so molili, tudi mi moramo moliti. —

b) V moji pratiki najdete tudi črne pike (trikote), ki jih je največ in pomenijo d e l a v n i k e. Največ jih je, rekel sem, malone 300 in vseh dni v letu je 365. Te črne pike nas spominjajo, da moramo d e l a t i. — Bog je dal človeku dušo in telo: dušo, da moli, telo, da dela. Vsaka stvar na svetu kaj dela. Pomislite le na marljive mravlje ali pridne čebelice! Kako lep zgled za nas! Že pri otroku nahajamo nekak nagon do dela. Vedno mora nekaj imeti v rokah in premikati. Bog je rekel Adamu: *V potu svojega obraza bodeš jedel svoj kruh . . .* In Evi je dejal: *Veliko bodeš trpela s svojimi otroki . . .* Bog je dal vsakemu svoje talente, da jih prav uporablja. Mravlja ali čebela nabira časno, minljivo blago. In vender je tako vestna pri svojem delu! Kaj pa še le človek, ki nabira večno, neminljivo blago? *Dnevi človekovi so kratki*, pravi Job. Torej: *moj sin, glej na čas! Zakaj je prišel Kristus na svet?* — *Da s t o r i* voljo Očetovo (Jan. 4.). Torej ne pasite lenobe, ne izgubite nobenega dneva s pijačevanjem, pohajkovanjem, ne gubite časa s praznimi ali celó nespodobnimi besedami.

Delati pa moramo vstrajno in stanovitno. Kdor ni stanoviten, podoben je čolnarju, ki jadra nekaj časa, potlej pa obstane — do pristanišča ne prijadra. Če si ranjen v boju, to ti malo pomaga. Če vstrašaš v ranah, je slava tvoja, če nisi nikdar ranjen, je zmaga tvoja. Kaj slajšega si pač moremo misliti, kaj dé pač človeku boljše, kakor če dovrši kako delo do konca.

Rdeče in črne pike v moji pratiki torej pomenjajo praznike in delavnike, ali z drugo besedo: m o l i in d e l a j!

c) Moja pratika kaže tudi v r e m e: jasno, oblačno, spremenljivo. To je značilno pri moji pratiki, da nikdar ne laže: vselej zadene vreme. Ravna se namreč po barometru, ki se kliče »pravi namen«. Ta pa je čast božja in dušno zveličanje. Komur je namreč pred očmi pri vseh mislih in željah, besedah in dejanjih čast božja in dušno zveličanje, ta hodi vedno varno pot, lice mu je vselej jasno, kakor je nebo jasno, srce se mu greje na solncu zadovoljnosti, in če se prav časih prikaže kaka meglica na jasnem

licu, izgine kmalu, kakor izgine meglica pred solnčnimi žarki. Komur pa je barometer to, da streže svojim strastem, ta ne more imeti nikdar lepega vremena. Nad njegovo hišo se zbirajo oblaki, in prej ali slej trešči v njegovo poslopje; in če trešči, po njem je. Zakaj zastoj zida, komur Gospod ne zida, in smrtni grehi se ne odpuščajo na onem svetu. — Kajpada kaže moja pratika največ spremenljivo vreme; zakaj človek je že tak, da se zdaj smeja, zdaj joka, zdaj bi zopet imel to rad, česar se kmalu naveliča. Zato pa je treba, da se pripravi vselej na tako nestanovitno vreme, in moja pratika ravno ga obdrži na površju, da se ne popne previsoko, ali ne pogrezne pregloboko. Čast božja in dušno zveličanje pa je ravno tista stopinja, na kateri se ima obdržati živo srebro človeškega življenja.

č) Tudi razna zdravila najdete v moji pratiki za najraznovrstnejše bolezni, dušne in telesne. Če si ohranil dušno zdravje, katero si prejel pri zakramentu sv. krsta, potreba ti seveda ni drugega, kakor da to zdravje ohraniš tudi zanaprej, poslušujoč se rade volje tistih studencev, ki kristijanu ohranjajo zdravje, namreč presv. zakramentov. Če si še slaboten, izogibaj se vsake nevarne priložnosti; če si nagnen k pijančevanju, ogibaj se krčem! Če si nagnen k lakomnosti, pridno dajaj vobogajme! V telesnih boleznih priporočaj se raznim svetnikom. Kaj pa da ne smeš prezreti tudi človeške pomoči!

d) Tudi zanesljivo hranilnico ti pove moja pratika, namreč nebeško hranilnico. Kapital (glavnica), ki ga hočeš nakladati, je četveren: vsakdanja opravila, vsakdanje trpljenje, zatajevanje in premagovanje. Pogoji, s katerimi se sprejema ta kapital, so dvojni: Oddajati se mora 1. v stanu milosti božje in 2. iz čistega namena. Obresti so silno velike, poroštvo je božje bogastvo in radodarnost. Zopet torej vidite, da take hranilnice ni, kakoršno priporoča moja pratika. Vsak lahko in vsak dan vanjo nosi.

e) Tudi zanesljivo zavarovalnico ti priporoča moja pratika. Glavni zastopnik te zavarovalnice je Bog sam. Zavarujemo se lahko zoper peklenski ogenj itd., a najboljše se je zavarovati za življenje. Kdor se namreč pri tej nebeški banki zavaruje za življenje, zavaruje se za večno življenje, ki nikdar ne mine.

Vse torej pové moja pratika, kar le kdo želi. In če se bodete, otroci! spridoma učili katekizma, in odrasli! spridoma poslušali

besedo božjo, zvedeli bodete polagoma vse, kar vam pové ta nebeška pratika. Le ene stvari ne najdete tudi v moji pratiki, kakor v nobeni drugi ne, namreč, kakor pravi pesnik: Smrti dneva ne pove nobena pratika. Zato Vam kliče Gospod: *Bodite pripravljeni, ker ne veste ne dneva, ne ure . . . .* Poglejte, predragi farani! . . . . jih je bilo lansko leto o tem času v naši župniji še zdravih, a zdaj jih ni več na svetu; . . . . jih je zagledalo luč sveta lansko leto; Bog vé, kateremu je že letos smrt namenil? . . . . jih je stopilo lansko leto v zakonski stan; morda bode kdo že čez leto pred sodbo.

Vzemite torej to pratiko, zbrani v Gospodu! Hranite jo, prebirajte jo: vse vam pové in nikdar vas ne postavi na laž, kakor druge pratike, ker je pisana na povelje samega Boga. Uči naj vas dobro porahiti čas, da boste lahko dali o tem odgovor pri sodbi. Amen.

P. Bohinjec.

Praznik razglašenja Gospodovega ali sv. Trije kralji.

Častimo presv. Rešnje Telo.

In so šli v hišo, in so našli dete z Marijo, njegovo materjo, ter so predenj padli in ga molili. Mat. 2, 11.

V stolnem mestu kranjske dežele, v Ljubljani, se je vršil lani, tisti dan po katoliškem shodu, veličasten shod, ki je bil prirejen v čast najsvetejšega Zakramenta. Okolo 120 duhovnikov iz vseh strani kranjske dežele je pod vodstvom knezoškofa ljubljanskega ravno to storilo pred Najsvetejšim, kar so storili pobožni pastirji in trije modri iz jutrove dežele pred božjim detetom Jezusom, pokleknili so predenj in so ga molili. Slavili so presveto Rešnje Telo z lepimi govori, pobožno molitvijo in sv. pesmimi. In vsi ti dušni pastirji so šli domov k svojim čedam, vnovič potolaženi, potrjeni v svesti si: *Gospoda smo videli.*

Tudi vi, dragi v Kristusu, ste prišli danes semkaj, da izpostavljenemu presv. Rešnjemu Telesu izkažete dolžno čast. O da bi tudi vi tu našli božje dete Jezusa, kakor trije modri. O da bi tudi vi čutili v srcu ono tolažbo, ono ljubezen, čast in neomahljivo zaupanje do najsvetejšega Zakramenta, do Marije, naše ljube Gospé presvetega Zakramenta, in ta čuvstva s seboj domov nesli, kakor sveti trije kralji, ko so se ločili od Jezusa in njegove matere!

To bodi sad današnjega veselega praznika, današnje pridige! Zato vam razložim preprosto in kratko dve vprašanji: 1. Kaj so delali sveti trije kralji pri detetu Jezusu in njegovi materi v Betlehemu, in 2. kaj naj mi delamo tu pri Jezusu v najsvetejšem Zakramentu in pri njegovi materi?

1. Najprej pogledjmo, kaj so delali trije kralji pri Jezusu in Mariji v betlehenskem hlevcu?

Sv. evangelij nam sicer vso stvar opisuje kratko, toda tako ganljivo, da to opisovanje vzbuja polno misli. Sv. evangelist Matevž piše: »In so šli v hišo in so našli dete z Marijo, njegovo materjo, in so pokleknili in ga molili. In so odprli svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.«

Pokleknili so torej sv. trije kralji in Jezusa molili. Bili so pa to Kralji iz jutrove dežele, modri možje, ki so bili zelo zvedeni v opazovanju zvezd in so zaradi tega sloveli daleč na okolu. Kralji z bogatim spremstvom obiščejo revno hišico, kjer sta Marija in sv. Jožef našla prenočišče. Pokleknili so pred novorojenim detetom, o katerem bi se navidez mislilo, da še potomec kraljevega rodu ni, in vendar so ga molili. Odkod vedó ti modri kralji, da je to dete Odrešenik sveta? Kakor jih je po božjem klicu semkaj vodila zvezda, tako moramo tudi mi s svetimi učenci trditi, da jih je Bog v notranjem poučil, da je dete Sin božji in Zveličar sveta. »Glej«, pravi sv. Fulgencij, »kake darove so prinesli, potem veš, kaj so verovali.« Da, resnično! V svojem srcu so morali imeti globoko, neomahljivo versko prepričanje, ko so pred revno, slabotno dete pokleknili in je molili. Kake ponižnosti je bilo treba! Bilo jim je gotovo tako pri srcu, kakor sv. Bernardu, ko premišljujoč skrivnostne jaslice vsklikne: »Oh, otroško majhen si Ti, o Bog, toda neskončno ljubeznjiv.«

Ker so bili trdno prepričani, da je dete Jezus Sin božji in Odrešenik sveta, jim je to vnelo tudi gorečo ljubezen do Njega. Saj so imeli pred seboj pravega Boga, katerega so tako dolgo in željno iskali; toda Boga, ki ni tako strahovit, kakor na gori Sinaj, kjer je njegov gromoviti glas vzbujal le strah in grozo; imeli so pred seboj Boga, pa ne tako, kakor se je prikazal v gorečem grmu in kateremu se je Mojzes le s strahom bližal, videli so Boga, pa ne s strašno šibo v roki, s katero je bičal grešne ljudi; imeli so pred seboj Boga, pa ne, da bi se ne bili upali

prikazati vpricho njegovega veličastva, ampak videli so ga v revni ljubki podobi malega otroka. O kako pač so se v nemala njih srca ljubezni do božjega deteta! Gotovo so vsled svetih čuvstev ysklikavali: »O božje dete, sprejmi tudi naša srca v dar; daj, da Te objamemo, poljubimo, daj, da naša srca počivajo na Tvojem srcu!« Ker so imeli v srcu tako ljubezen, so se razvila iz te ljubezni tudi čuvstva najodkritosrčnejše hvaležnosti. Kakor bi trenil so bolj kot kedaj jasno spoznali božjo resnico. Spoznali so, kako grdo je malikovanje, popačenost in sploh vse poganske zmote, v katerih so dosedaj tičali njih narodi. Dalje časa so iskali luč resnice; toda šele sedaj so spoznali edino pravega Boga, in sicer v vsej Njegovi ponižnosti, ljubezni in usmiljenju. In kako ne bi bili zato Bogu hvaležni, ker je ravno njim izkazal toliko milost! Saj je ravno nje odbral in izvolil izmed stotisoč poganov, da so mu prvi prišli se poklonit in ga molit. Postali so takorekoč apostoli ljubega Boga in so svojim narodom prinesli veselo novico, da so videli Zveličarja celega sveta. Kako častno, kako polno veselja je bilo to zanje! Kako hvaležno so gotovo sklepali trije kralji svoje roke, da se Bogu zahvalijo. Prosili so dete božje, naj milostno sprejme njihova darila: zlato, kadilo in miro.

Toda ne samo božjemu detetu so skazovali čast, ljubezen in hvaležnost, ampak tudi mater božjo, Marijo so počastili.

Gotovo ni sv. evangelist brez posebnega vzroka in namena zapisal besede: *In so šli v hišo in so našli dete z Marijo, Njegovo materjo.* Posebno jim je bilo tudi na tem ležeče, da so našli tudi mater, jo spoznavali in ljubili in ji častitali k njeni veliki sreči. Govorili so z Marijo prijazno; pripovedovali vse, kar se jim je bilo prigodilo na potu, kako se jim je prikazala čudovita zvezda in jih semkaj pripeljala, koliko truda in težav so okusili na dolgem, težavnem potu, kaj se je godilo v Jeruzalemu pri kralju Herodu in kako so srečni, da vidijo Zveličarja sveta. In Marija je gotovo z veseljem poslušala to njihovo pripovedovanje in se je čudila njihovi gorečnosti, s katero so premagali vse težave, da vidijo njenega Sina. Veselila se je ž njimi, potrjevala jih v veri in zupanju, da bo njen Sin odrešil svet greha in pogubljenja. In tako so odšli v svojo domovino veseli, da imajo v sebi pravi srčni mir, napolnjeni s sveto navdušenostjo, da hočejo pravemu Bogu služiti in tudi svoje narode poučiti o edino pravem Bogu. Preljubi kristijani! Ako hočete tudi vi tako srečni in zadovoljni zapustiti to hišo božjo, kakor so sveti trije kralji sveto družino v Betlehemu;

ako hočete tudi vi s tako koristjo skrbeti za svojo in dušo svojih domačih, potem morate ravno to storiti, kar so storili sveti trije kralji. Kaj naj delamo pri božjem Sinu v najsvetejšem Zakramentu in njegovi sveti Materi?

To je pa že drugo vprašanje, na katero odgovorim.

2. Kakor so pred 19 stoletji sveti trije kralji poklekovali pred božjim detetom, tako klečimo mi danes resnično pred Sinom božjim v najsvetejšem Zakramentu. In četudi nas brezverni ljudje zavoljo te vere zaničujejo, mi se držimo nauka svete katoliške cerkve, ki ga je tako lepo izrazil sv. Ciril Jeruzalemski, ki je že v četrtem stoletju kot škof svoje podložne tako-le učil: »Ker je Jezus Kristus sam rekel o kruhu: *To je moje telo*, kdo bi bil še tako predrzen, da bi o tem dvomil? in ker je rekel: *To je moja kri*, kdo naj reče, da ni res Njegova kri? Vsled svoje vse-mogočnosti je v Kani Galilejski spremenil vodo v vino; ali naj mu manj verjamemo tedaj, ako vino spremeni v svojo kri?« Tako so učili vsi sveti učeniki v prvih krščanskih stoletjih.

In kar je Gospod storil pri zadnji večerji, to je ukazal delati apostolom in njihovim naslednikom do konca sveta z besedami: *To storite v moj spomin*. Zato častimo v sveti hostiji isto telo Gospodovo, ki je nekdanj v jaslicah mraza prezebalo, ki se je na križu za nas darovalo, katerega sedaj angelji gledajo v nebeškem spremenjenju. Ker pa je to telo nerazdružljivo zvezano z večno Besedo, drugo božjo osebo, zato nam je presveto in zasluži najvišjo čast. Mi molimo vsak ud tega najsvetejšega telesa; sveto glavo, roke in noge s svetimi ranami, srce, ki je bilo prebodeno s sulico, dragoceno kri, ki se pretaka po njegovih žilah. Češčen in hvaljen bodi vsaki čas Najsvetejši in božji Zakrament! Iz teh čuvstev češčenja najsvetejšega Zakramenta se vzbude čuvstva ljubezni in hvaležnosti.

Ljubezen zahteva zopet ljubezen. *Večje ljubezni ne more nihče imeti, kakor da kdo dá življenje za svoje prijatelje*, tako je resnično rekel božji Zveličar. In pri tem je takorekoč sebe pozabil. Zakaj on pozna še večjo ljubezen. Ni mu zadosti, da grozno trpi za ljudi in zanje umrje na svetem križu, biti hoče pri nas vedno do konca dni. *Njegovo veselje je, bivati med človeškimi otroci*. S svojim svetim mesom in sveto krvjo hoče svoje rediti, jih pripeljati v večno življenje. Poniža se tako globoko, da se skriva v podobi najmanjšega dela svete hostije in sicer zato, da v nas zbuja zaupanje in ljubezen. Zares, hotel je več, ko samo

umreti za nas ; tu v sv. hostiji je takorekoč v prah zdrobljen in samo zavoljo naših grehov. Njegovo najsvetejše srce, katero pod podobo kruha živi in bije za nas, vsaki dan predrzni božje-ropniki vnovič trpinčijo in ranijo bodisi, da prejemajo nevredno obhajilo, bodisi, da na katerikoli drugi brezbožni način oskrunjajo najsvetejši Zakrament. Res! otroški, majhen je naš Bog v sveti hostiji, a bolj ljubezniv, kakor nobena stvar na svetu. Čimbolj se ponižuje v Zakramentu sv. Rešnjega Telesa, tem vzvišenejši je našim očem, tembolj ga ljubimo v svojem srcu.

Moj sin, daj mi svoje srce, ti kliče iz tabernakla. Ali se moreš tej želji ustavljati? Zato ljubimo najsvetejši Zakrament, darujmo mu popolnoma svoje srce, storimo danes svete sklepe, kako ga hočemo v prihodnje ljubiti. Obiskujmo prav pridno presveto Rešnje Telo, prejemajmo je večkrat v svetem obhajilu, radi hodimo k sv. maši, goreče častimo najsvetejše srce.

Zahvalimo se pa tudi ljubemu Jezusu za vse milosti in dobrote, katere nam je izkazal. Hvaležnost je vedno najboljši pripomoček, da dobimo novih milosti in darov. Zahvalimo ga za vse telesne in dušne dobrote, sploh za vse, kar je nam in našim sodrožnikom in dobrotnikom dobrega priskrbel in daroval. Zahvalimo se mu posebno za veliko srečo, katere ne uživa toliko milijonov drugovercev in brezvercev, da namreč poznamo presv. Rešnje Telo, je ljubimo, darujemo in kot dušno jed uživamo. V znamenju srčne hvaležnosti mu vedno prinašajmo darove svetih treh kraljev, namreč: zlato ljubezni, kadilo molitve in miro zatajevanja.

Slednjič pa ne zabimo, da danes nismo našli samo božjega deteta, marveč tudi njegovo najsvetejšo mater, Marijo. Zakaj, če mi združimo češčenje najsvetejšega Zakrameta s češčanjem najsvetejše matere, je to Bogu nad vse všeč. Saj je Marija z Najsvetejšim tako tesno združena. V Najsvetejšem je pričujoče isto telo, ki je narejeno iz najčistejše krvi svete device, katero je hranila s svojimi prsi, katero je leta z materinsko ljubeznijo vzgojevala. Ni čuda, če imenujemo Marijo novejši čas tako radi našo ljubo Gospo presvetega Zakramenta.

Zato je od nekdaj v sveti katoliški cerkvi hvalevredna navada, da se pri raznih pobožnostih na čast ljubi materi božji, pri šmarnicah in bratovskih pobožnostih izpostavlja presv. Rešnje Telo v monštranci ali pa v ciboriju. Koliko tisoč ljudi je bilo pri takih prilikah uslišanih v telesnih in dušnih potrebah! Ker se pa v zadnjih letih tako pogosto ponavljajo razna čudežna uslišanja v telesnih

potrebah, se moramo s posebnim zaupanjem vnemati za to dvojno češčenje.

Poslušajte n. pr. čudež, ki se je zgodil 30. maja 1896. leta v čudežni kapeli v Einsiedelnu. Neko ženo iz Ravensburga z imenom Agata Koet je pred 5 leti dvakrat mrtvoud zelo poškodoval, tako, da se je le s pomočjo dveh bergelj težavno pregibala. Pet let je bila v bolnišnici in vsi so mislili, da ne bo nikoli več zdrava. Toda zaupala je na mogočno priprošnjo čudežne matere v Einsiedelnu in je šla slednjič na božjo pot tje, in ker sama ni mogla več v sveto kapelo, je druge prosila, da so jo tje nesli 30. maja l. 1896. In glej! Ko tako pri povzdigovanju moli v sveti hostiji božje Jagne, jo je zgrabila neka notranja moč tako silno, da je pokleknila in tako ostala do konca maše. (Prej namreč ni mogla nič več klečati.) Potem vstane, čuti moč v sebi, vzame berglje v roke in gre prosto brez vse podpore iz cerkve. Doma jo preišče zdravnik in naznani, da je popolnoma zdrava.

Pred dvema letoma je neka redovnica iz Alzacie, ki je bila popolnoma slepa, šla iskat zdravja na imenitno božjo pot v Lurd na južnem Francoskem. Ko so nesli mimo nje najsvetejši Zakrament, je spregledala.

Taki čudeži se nekaj let v Lurdu dogajajo skoro redno. Posebno l. 1894 se je to godilo v resnici čudežno. O 23. do 26. avgusta je privrelo v Lurd skupaj kakih 25.000 božjepotnikov, in med temi je bilo 1200 bolnikov vsake vrste. Te so že več let zdravili zdravniki in ker jih niso mogli ozdraviti, so jih kot neozdravljive odpustili v Lurd. Ko je šla procesija z Najsvetejšim memo njih in se je dal blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom, je 28 bolnikov vstalo popolnoma zdravih in 21 pričujočih zdravnikov je reklo, da so povse zdravi in so jih kot take odpustili domov.

Ali nimajo ti čudeži nobenega pomena in, ali nas Jezus s temi čudeži v sv. Rešnjem Telesu ne vnema, da se bolj goreče častimo presveto Rešnje Telo? Ali ni to brezvercem dokaz, da je Jezus Kristus v Najsvetejšem Zakramentu resnično in bistveno pričujoč?

To so brezdvomno čudeži presv. Rešnjega Telesa, pa godili so se na božjih potih preblažene Device Marije. In to je zelo pomenljivo. Če torej božjemu Izveličarju v presvetem Rešnjem Telesu skazujemo čast in spoštovanje, ne pozabimo pri tem tudi matere božje, Marije. Kakor sveti trije kralji, tako hočemo tudi mi prijazno ž njo se pogovarjati.

Resnično, dragi v Kristusu, povejmo ji vse, razložimo jej svoje veselje in trpljenje, povejmo ji vse, kar nam je na srcu. Saj je usmiljena mati, tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov, mati Boga

v Najsvetejšem Zakramentu. Njen božji Sin je tako blizo tu v tabernaklu, in prepričani bodimo, da ji ne odreče nobene prošnje in želje.

Bodite torej radi pri Jezusu v najsvetejšem Zakramentu. Potem bote lahko rekli: Našli smo dete z Marijo, njegovo materjo. Z veselim in navdušenim srcem bote zapustili potem cerkev in ljubega Zveličarja kmalu obiskali tu v tabernaklu. To naj vam izprosi Jezus v Najsvetejšem Zakramentu po priprošnji svoje blažene matere Marije. Amen.

J. Pristov

2. Živa vera.

In so šli v hišo, in so našli dete z Marijo, njegovo materjo, ter so predenj padli in ga molili. Mat. 2, 11.

V jutrovi deželi, daleč od Jeruzalemskega mesta, se je svoje dni naenkrat prikazala na ponočnem nebu zvezda neznane lepote in velikosti. Pobožni, bogaboječi trije kralji v tamošnji deželi so sicer dobro poznali zvezde, ali ko so zagledali to zvezdo, so se zavzeli in se čudili, ne vedoč, kaj bi pomenila, kajti luč prave vere jih ni še razsvetila. Ali Bog, ki je govoril po preroku: »Od solnčnega vzhoda in od solnčnega zahoda bodo prišli rodovi in se z Abrahamom, Izakom in Jakobom veselil v nebesih, otroci božji pa bodo pogubljeni in zavrženi v temni kraj«, on gleda le na dobro srce, torej jim je prižgal luč prave vere, in po navdihjenju sv. Duha spoznajo, da jim ta zvezda kaže rojstvo obljubljenega Odrešenika. Brž gredó na pot, pridejo pred kralja Heroda in ga vprašajo: »Kje je rojen judovski kralj, katerega so oznanjali preroki?« — Hudobni kralj in ž njim celo mesto Jeruzalem se prestraši; — kralj, ker ni imel dobre vesti, prebivalci pa so se bali vojske, — ter pokličejo pismarje, da bi pogledali v svetih bukvah, kje ima Mesija rojen biti. Našli so pri preroku Miheju te besede: *Betlehem, v deželi Judovi, ti nisi najmanjše med poglavitnimi mesti Judovskega kraljestva, zakaj v tebi se bo rodil poglavar, ki bo vodil božje ljudstvo Izrael.* Pot iz Jeruzalema v Betlehem je kratka kake dve uri hodá, zatorej gredó kralji takoj proti Betlehemu.

Ljubi moji! stopimo ž njimi tudi mi v revni hlevček, poglejmo jih, kako klečé pred svojim Odrešenikom in ga molijo.

kraljevska kri se je pretakala v njih žilah in njih oblačila so bila preprežena z zlatom in srebrom, in vendar se niso sramovali poklekati in najdenega Odrešenika moliti v ponižnosti svojega srca, česar se dandanes veliko kristijanov sramuje. Iz tega pa se tudi spozna, da pri nas ni prave žive vere, ki vedno bolj omaguje in hira. Vera, ki se ne kaže v dejanju, ne velja nič; da bo torej naša vera živa, Bogu prijetna, moramo hudo sovražiti in opustiti, kar bom pokazal v prvem delu; dobro pa moramo ljubiti in storiti, to bom pokazal v drugem delu.

1. Vera, ki se ne kaže v djanju ali v delih, nič ne velja pri Bogu; tega nas obilno prepriča sv. apostol Jakob, rekoč: *Vera, ki se ne kaže v delih, je mrtva*, nima nobenega življenja v sebi in tudi ne vodi k večnemu življenju. Če jaz vidim, pravi dalje, da se človeško truplo nič več ne giblje, nič več ne čuti, tedaj mislim, da ni duše v njem, da je mrtvo, ravno tako je tudi vera, ki se razodeva samo v besedah in se ne kaže v dobrih delih, mrtva ali hinavska vera. — Potem nam samega sebe postavi v zgled, rekoč: Kar mene zadeva, hočem ves svet prepričati, da v resnici verujem, zakaj moja vero oznanjujejo moja dela. Jaz verujem, da je greh največja nesreča ne svetu, zato sem pa tudi pripravljen rajši svojo kri prelititi, kakor zatajiti svojega Boga. Jaz verujem, da je Bog vžgal večni ogenj za tiste, ki ne izpolnjujejo dolžnosti svojega stanu, in ker to verujem, se neprenehoma trudim in povsod, kamorkoli pridem, pridigujem sv. evangelij tudi z nevarnostjo svojega življenja. — In potem se obrne do kristijanov in pravi: *Kaj pomaga, moji bratje! ako kdo pravi, da ima vero, del pa nima, ga bo mar mogla vera izveličati? Če me hočeš prepričati, da skrivnosti naše sv. vere resnično veruješ, pokaži mi svojo vero iz svojih del.* Prvi kristijani so to lahko storili in rekli: Mi se varujemo greha, ne razžalimo nobenega, ne storimo nobenemu krivice, in še svoje sovražnike ljubimo; naše družbe so poštene in nedolžne, odgoja otrok je pri nas ostra, vse naše življenje je brez madeža in brez pregrehe.

Kakošna dela pa moremo mi pokazati? Z besedo verujemo, da je večja nesreča, Boga razžaliti z enim smrtnim grehom, kakor izgubiti vse svoje premoženje, zdravje in življenje, v djanju pa vendar dostikrat za majhno veselje, za nekatere krajcarje ali za ped zemlje obtežimo svojo vest in prodamo večno zveličanje. Kako

je mogoče, da bi mi v resnici verjeli na ostro sodbo, na strašne muke v peklju, na neizrečeno veselje v nebesih, na smrt, ki nas lahko pokosi vsako uro in pahne v večnost, kako je mogoče, pravim, da vse to verujemo in vendar greha ne sovražimo, ampak ga nosimo v srcu, kakor najljubšo reč in nič ne mislimo na pokoro? Ali se ne pravi to Boga zatajiti in se ga sramovati? Res bi bolje bilo za nas, ko bi ne imeli nobene vere, kakor tako hinavsko in lažljivo. Tako vero imajo po besedah sv. Avgušтина tudi hudiči v peklju, tudi oni na Boga verujejo in trepečejo, pa to jim prav nič ne pomaga, le njih kazni še bolj pomnoži. Ker nimam časa in priložnosti, da bi vam obširno razlagal živo vero očakov, ne govorim o živi veri Mojzesovi, Davidovi, Samuelovi in drugih prerokov, ki so v veri premagali cela kraljestva, potolažili krvoželjne leve, pogasili moč ognja, prestali smrtne bolezni in pokončali cele trume sovražnikov, ampak opomnim vas samo na preroka Elizeja, ki je s svojim plaščem mahnil po vodi in voda se ni hotela razdeliti, ali z ravno tako živo vero, ko prvokrat, mahne tudi drugokrat, in voda se razdeli in mu naredi suh pot po sredi struge.

2. Kdor ima živo vero, pa ne sme samo hudega sovražiti in opustiti, ampak mora tudi dobro ljubiti in storiti.

Ni zadosti, da opustimo hudo, kar nam prepoveduje sv. vera, ampak storiti moramo tudi dobro, kar nam zapoveduje vera, tedaj bo naša vera živa in Bogu dopadljiva. O taki veri pravi sv. Avguštin: »O sveti ogenj! kako prijetno ti goriš v človeškem srcu, kako skrivno svetiš, kako željno greješ. Gorje tistim, ki niso od tebe vžgani, ne od tebe razsvetljeni; oni bodo o svojem času Bogu gnjusoba in z mrakom obdani pojdejo v ogenj večne teme.«

Tako vero so imeli prvi kristijani; kar so verovali z ustmi, kazali so tudi v dejanju. Sv. Krizostom nam pravi, da so paganski cesarji dali trdo zapoved, požgati vse evangeljske bukve, da bi tako krščanska vera morala izginiti iz sveta. Le požgite jih, dostavlja temu sv. učenik, le požgite jih, to bo vam malo pomagalo. Evangeljske bukve bote sicer požgali, ali vedite, da imajo večjidel vsi kristijani zapisan sv. evangelij v svojem srcu. Čeravno tedaj ne bomo mogli več brati v bukvah, kakošne čednosti nam je Kristus priporočal, bote jih vendar lahko brali v obnašanju drugih kristjanov. Ljubi moji! velika sramota nas mora obhajati, če pomislimo, kako malo smo podobni prvim kristijanom. Ko bi namreč zdaj požgali vse sv. evangeljske bukve, iz našega obnašanja gotovo ne bi mogli spoznati, kakšne čednosti je učil Kristus.

Treba nam je samo resnice naše sv. vere zaporedoma pregledati, in takoj se bomo tega prepričali. — Srečni so tisti, pravi naša vera, ki so zavoljo pravice preganjani, ali pa se mi čutimo srečne in se veselimo, če nam Bog pošlje kakšno trpljenje in nas vredne spozna, zavoljo njegovega imena kaj trpeti? — Kristus pravi: Kdor sovraži svoje življenje, ta bo dosegel večno življenje; ali se pa mi vojskujemo zadosti zoper samosvojo ljubezen, ali se zadosti zatajujemo, ali zadosti molimo in se postimo? — Mi vemo, da je pot v nebesa ozka in s trnjem zaraščena, in da jih le malo po tej poti hodi; in vendar naše življenje priča, da mi hočemo priti v nebesa po širokej poti, po katerej hodi večina ljudi. — Mi verujemo, da ne moremo gledati božjega obličja, če nismo tako ponižni, kakor nedolžni otroci, in vendar se vedno kadi dim prevzetnosti in samovoljnosti iz našega srca in pri vsem tem tako mirno živimo, kakor da bi bili z Bogom v največji prijaznosti.

Kako živa in kako resnična je pač bila vera sv. Hijeronima, ki si je pridobil toliko zaslužnja za cerkev in pripeljal toliko krivovercev k pravi veri! Vsak izmed nas bi pač z mirno vestjo zamenil svojo vero z vero tega svetega učenika, in vendar se je on ves tresel, ko je mislil na tiste besede, katere je bil Jezus rekel Magdaleni, govovim možem in nekemu slepcu: *Kakor si verjel, naj se ti zgodi.* — Teh besed, moj Bog, pravi on, jaz nečem od tebe slišati, zakaj če se bo meni godilo po moji veri, in če bom sojen po svoji veri, tedaj bom vekomaj pogubljen, kajti, ko bi bila moja vera prava in živa vera, moral bi drugače živeti in veliko več dobrega storiti, kakor zdaj storim; jaz bi moral svoje srce očistiti najmanjšega greha, živeti v duhu pokore in neprenehoma z rokami na svoje prsi trkati. Solze kesanja bi morale vedno teči po mojem licu in moj obraz obledeti od pota in zatajevanja; pri nogah mojega križanega Jezusa bi moral ležati in z obema rokama križ objemati. Svoje solze bi moral mešati z njegovo krvjo in se od njega ne prej odtrgati, dokler ne bi zadobil milosti in odpusčenja. Če sv. Hijeronim o svoji veri tako misli in govori, kaj bomo pač mi rekli in pričakovali o svoji veri, ki je takorekoč le blede iskrica, ki vedno hoče ugasniti!

O, ko bi vi, dragi moji! mogli v druge dele sveta pogledati, v Azijo, Ameriko, kjer se je tako lepo začela svitati jutranja zarja naše sv. vere in se v nekaterih krajih celo prvi zlati časi krščanske vere ponavljajo, izjokali bi se in rekli, da mi svete zveličanske vere niti več vredni nismo. Ondotni ljudje vsake starosti, mlade-

niči in deklice, z veseljem položijo svojo glavo pod rabeljev meč, z veseljem dajo sežgati svoja trupla v ognju, da le ohranijo svojo dušo za večno življenje.

Prosimo torej Boga, da bi tudi nam dodelil tako vero in sprejmimo jo z besedami sv. Bernarda: »O milosti polna in ljubeznjiva čednost sv. vere, kdo bi vendar tebe ne ljubil, ki si začetnica vse milosti in čednosti! ti očiščuješ grehe, oživljaš duše, razsvetljuješ slepe, odločuješ izvoljene, sklepaš nas s Kristusom, spreminjaš zveste duše v božje neveste ter jih varuješ in ohranjuješ; ti delaš čudeže, premagaš vse častito, in tiste, ki ostanejo tebi zvesti, kronaš z večnim izveličanjem. Amen.

† kanonik J. Rozman.

Prva nedelja po sv. Treh kraljih.

I. Sveto leto. — I.

(Zgodovinski govor.)

Vzdigni okrog svoje oči in poglej, vsi ti se zbirajo in k tebi dohajajo.

(Iz. 60, 4.)

Predragi verniki! Minuli so največji božični prazniki, že smo v osmini praznika razglašenja Gospodovega. A dasi bi bilo jako zanimivo, pojasniti vam prelep prigodek iz življenja Jezusovega, ko je bil namreč dvanajst let star in sta ga Marija in Jožef izgubila v templju, a po treh dneh zopet našla, vendar bi v današnjem govoru rad obrnil vašo pozornost še enkrat na list, ki se bere v praznik razglašenja Gospodovega. Povzet je iz preroka Izaija. Kaže nam v svetlih barvah prihodnje kraljestvo Mesijevo. V daljni bodočnosti gleda pred seboj sveti mož veselo dōbo, katera nastopi, ko Bog pošlje na svet Zveličarja. Vse se bode okrog njega zbiralo, on bode duševno središče vsega človeštva. *In narodi bodo pri tvoji luči hodili in kralji v svetlobi, ki v tebi vzhaja. Vzdigni okrog svoje oči in poglej, vsi ti se zbirajo in k tebi dohajajo; tvoji sinovi bodo od daleč prišli in tvoje hčere bodo od strani vstajale. Takrat boš videl in boš poln veselja in tvoje srce se bo čudilo in razširjalo, ko se izpreobrne k tebi primorska množica, ko moč narodov k tebi pride.* (Iz. 60, 3—5.) Si li gledal mož božji pred seboj vse bodoče čase? Ali si imel v mislih tudi našo dobo? Zares, kako čudno se sklada beseda Izaijeva s tem, kar se je dogodilo lansko leto v

večnem mestu Rimu! Tudi izmed vas so bili morda nekateri priča velikanskega števila romarjev, ki so lansko leto prispeli od vseh krajev in pokrajin sveta, da se ondi poklonijo namestniku Jezusa Kristusa, rimskemu papežu, da pobožno molijo na grobu sv. Petra in Pavla in na drugih svetih krajih, da skesano sprejmó zakramenta svete pokore in Rešnjega Telesa, da se prenové v svojem duhu, da se utrdijo v dobrih sklepih, zlasti pa v sveti veri v Jezusa Kristusa, v neomahljivi udanosti do rimske stolice, v neporušeni zvestobi do svete katoliške cerkve. Da, pač je moralo igrati veselja srce devetdesetletnemu starčku na pr-stolu sv. Petra v Rimu, ko je dan na dan, teden za tednom, mesec za mesecem, vse leto prihajalo romarjev na deset- in stotisoče, vsi enega duha in enega srca, vsi edini v veri v Jezusa Kristusa, vsi neomajni v zvestobi do rimskega papeža. Gotovo, tedaj se je dobesedno izpolnila beseda prerokova: *Videl jih je in bil je poln veselja in čudilo se mu je srce in razširjalo, ko je moč narodov k njemu prišla . . . .*

A vendar ni bil vsak tako srečen, da bi bil videl ob tej priliki sveto mesto Rim in svetega očeta Leona XIII. Premnogo jih je ostalo doma; le v duhu in v željah so spremljali svoje rojake-romarje v večno mesto. A tudi teh očetovsko srce Leona XIII. ni pozabilo. Da bi vsi mogli zajeti iz zaklada milosti svete cerkve, je odredil, da se vsakdo v svoji domovini more udeležiti odpustkov svetega leta prav tako, kakor so se jih lansko leto udeležili romarji v Rimu. Tako je torej sveto leto med nami zadobilo splošno veljavo, občeno zanimanje. Dolžnost naša pa je, da se z vso gorečnostjo pobrinemo za odpustke svetega leta. Marsikdo, ki doslej ni mogel misliti, da bi se jih mogel udeležiti, jih letos z lahkoto doseže. Pri teh razmerah pa je tudi naša dolžnost, da vam o svetem letu kaj več izpregovorimo. Za danes hočem omeniti le to, kaj nam cerkvena zgodovina pripoveduje o svetem letu?

Predragi! Lepo je apostol narodov opominjal svoje vernike v Korintu: *Opominjamo vas, je rekel, da milosti božje zastonj ne prejimate. Pravi namreč (Bog), ob prijetnem času sem te uslišal in ob dnevu zveličanja sem ti pomogel. Glej, zdaj je prijeten čas, zdaj so dnevi zveličanja!* (II. Kor. 6, 1—2) Ne pustimo torej, da nam čas svetega leta brez sledu in brez sadu izgine, ampak pripravimo vredno svoja srca s pazljivostjo in marljivostjo.

Že v stari zavezi pri Izraelcih nahajamo sledi svetega leta. V tretji Mozesovi knjigi (25, 10—17) namreč beremo: *Posvečuj petdeseto leto in ga naznani za odpustek vsem prebivavcem svoje dežele; zakaj to je sveto leto. Človek pridi zopet k svoji lastnini in sleherni se vrni k poprejšnji rodovini, zakaj sveto je petdeseto leto.* Za Izraelce je bilo torej vsako petdeseto leto velikanskega pomena. Vse posestvo, katero se je poprej prodalo, pripadlo je zopet prvotnemu gospodarju. Nihče torej pravzaprav ni mogel prodati svojega imetja, le v najem ali zakup ga je mogel oddati do prihodnjega svetega leta. In potem, koliko let je bilo še do svetega leta, se je ravnala cena in kupcijska pogodba. Zapraviti torej svojega posestva za zmerom nihče ni mogel. A še več, kdor je bil tako nesrečen, da je moral kot suženj služiti pri kaki bogatejši rodbini, ki si ga je podjarmila, dobil je v svetem letu svojo prostost. Sveto leto je bilo že pri Izraelcih velikanskega pomena. Ali kakor vsa stara zaveza, tako je tudi zapoved svetega leta le od daleč naznanjala ono sveto leto, katero je prišlo na svet z Zveličarjem Jezusom Kristusom.

Kdaj pa se je začelo prvo sveto leto? me vprašujete. Čudno a resnično je, da je prvo redno sveto leto pravzaprav povzročilo krščansko ljudstvo samo. Okolu leta 1300 po Kristusovem rojstvu se je raznesla po Evropi novica, da bodo ob začetku novega stoletja sveti Oče v Rimu napovedali posebno »leto milosti«, ob katerem bodo verniki dobivali večje odpustke kakor sicer. Starodavni spomini na »jubilejno« ali sveto leto pri Izraelcih so brezdvombeno vplivali, da je ta govorica nastala. Takoj ob začetku leta 1300 se je sešlo prav mnogo romarjev v cerkvi sv. Petra v Rimu in število je še od dne do dne naraščalo. Papež Bonifacij VIII. ukaže pregledati stare listine, ako bi bilo v njih kaj zaznamovanega o svetem letu in njega izrednih milostih. Toda našli niso ničesar. Ker je bil pa pritisk vernikov vedno silnejši, sklene papež poslužiti se svoje oblasti kot ključar nebeškega kraljestva in oznani za leto 1300 in pozneje za vsako stoto leto popoln odpustek vsem, ki bodo obžalovali svoje grehe, se spovedali in obiskali cerkvi svetega Petra in Pavla 30krat, ako so Rimljani, 15krat, ako so doma izven Rima. Prizori, ki so se sedaj pojavljali v večnem mestu, so nepopisni. Iz vseh evropskih deželâ so prihajali romarji v Rim. Komaj so mogle ceste in trgi zajeti velikanske množice ljudi. Zgodovina pripoveduje, da je bilo skozi vse leto vsak dan nad devetstotisoč romarjev v Rimu. Neko čudovito versko nav-

dušenje je objelo vse krščanstvo. Ganljivih zgledov pobožnosti, izpreobrnjenja in nenavadne spokornosti je bilo videti dan za dnem.

To je bilo prvo sveto leto.

Ali spomin na tako svete čase in tolike slavnosti bi se pogloma izgubil in le nekaj izvoljencev bi se moglo udeležiti svetega leta. To in pa spomin na sveto leto pri Izraelcih, ki se je obhajalo vsako petdeseto leto, je dalo povod, da je papež Klement VI. dovolil l. 1349., da naj se odslej redno sveto leto napove vsako petdeseto leto. Pogoji za odpustke so ostali isti, le lateransko cerkev v Rimu je bilo treba tudi obiskati, poleg dveh poprej označenih. Udeležba je bila l. 1350. še večja nego pri prvem svetem letu. Nebrojno ljudi vsakega spola in stanu je vzelo v roke romarsko palico. Po dnevi in po noči so bile ceste polne romarjev; vse težave so prenašali v duhu ponižnosti, pokore in potrpežljivosti. V Rimu niti vseh romarjev niso mogli sprejeti v hiše in stanovanja. Zato je mnogo tujcev zunaj mesta bdelo in dremalo po noči okrog velikih kresov, katere so zažigali. Gostilničarji pogosto niso mogli niti denarja sprejemati od svojih gostov, taka gnječa je nastala; pokladali so ga romarji po mizah, ko so odhajali, a ni ga bilo tatu, ki bi si bil prisvojil denar. Tako trdno so se verniki držali zapovedi božjih. Med udeležniki tega svetega leta je bila tudi pobožna švedska princezinja sv. Brigita. Oblečena v trd rasovnik, je s svojim zatajevanjem, spokornim življenjem in s svojimi pobožnimi opomini globoko vplivala na vse navzočnike, ki so jo videli.

Toda petdeset let se je zdelo, da je še predolga doba, katero malokdo preživi. Zato je papež Urban VI. določil l. 1389., da se praznuje sveto leto vsakih 33 let. A papež Pavel II. je sklenil l. 1470, da bode poslej redno sveto leto vsakih 25 let. In pri tem je ostalo do današnjega dne.

Kolikokrat pa se je že praznovalo redno sveto leto v katoliški cerkvi? Lansko sveto leto je bilo d v a j s e t o. Ako se ozremo nekoliko nazaj v zgodovino devetnajstega stoletja, opazimo, da časovne razmere niso bile vedno ugodne romanju v večno mesto. Le nekaj zgledov. L. 1800 je že imel pripravljeno okrožnico Pij VII., s katero bi naznanil po vsem svetu redno sveto leto. Ali prihrul je vojni vihar iz Francije, vihar tako strašan in grozan, da bi bil porušil in pokončal kaloliško cerkev, da ni zidana na Petrovo skalo. Ob času boja in preganjanja pa ni bilo možno misliti, da bi se mirno zbirali verniki okrog svetega Očeta. Pač pa je l. 1825. oklical in

praznoval sveto leto v Rimu papež Leon XII. Tega svetega leta se še dobro spominjajo sedanji sveti Oče, ki so se ga kot 15leten mladenič udeleževali. Sami pripovedujejo, kako velikanski vtisek je napravil nanje. »Zdi se nam — pišejo — da še gledamo pred seboj romarje, prihajajoče v trumah, kako v lepo urejenih sprevodih hodijo od svetišča do svetišča; zdi se nam, da čujemo še apostolske može, oznanjujoče besedo božjo pod milim nebom; zdi se nam, da čujemo, kako svete pesmi odmevajo po svetih krajih Rima. Še nam je v spominu podoba papeža samega, ki je v družbi kardinalov dajal vsem zgled pobožnosti in krščanske ljubezni.« Papež Pij IX. je sicer vladal sveto cerkev toliko časa, da bi bil lahko sklical dvoje rednih svetih let, namreč l. 1850. in 1875. A niso bile časovne razmere toliko ugodne, da bi se bilo moglo sveto leto vršiti slovesno v Rimu. Tako je torej koncem devetnajstega stoletja sklical slabotni starček Leon XIII. redno sveto leto, d v a j s e t o po številu. Znano Vam je, kako so od vseh strani romali v večao mesto verniki, da se udeležé odpustkov a tudi, da se poklonijo namestniku Jezusa Kristusa. Tudi lepo število naših rojakov se je udeležilo jubilejskega romanja. In smelo trdim, kdorkoli je bil tako srečen, da je klečal na grobu prvakov apostolskih, da je gledal v obraz častitljivemu starčku Leonu XIII., kdor je obiskal določene cerkve in videl in občudoval toliko spominov na nekdanjo pobožnost in srčnost prvih kristjanov-mučenikov, kdor je hodil po večnem mestu — če bi živel tudi sto let, nikdar mu to romanje ne pride iz spomina. Rim je le eden, in spomin na Rim je neizbrisen, trajen, neminljiv.

Toda koliko jih je, ki bi radi tvegali časa in denarja za tako romanje, pa nimajo ni enega ni drugega! Koliko jih je bolehnih, koliko takih, ki zaradi domačih skrbi in opravkov ne morejo na pot! Tudi za te je oskrbljeno ob svetem letu. Izza leta 1500 je namreč prišlo v navado, da rimski papež potem, ko je redno sveto leto v Rimu minulo, dovoli, da se za kratek čas (navadno pol leta) morejo dobiti sveti odpustki po vsem svetu. Kajpada mora vsak vernik izpolniti vse pogoje, katere zahteva vsak škof posebej za svojo škofijo. Te milosti se tudi pri nas letos udeležujemo. Dal Bog, da bi bili odprti studenci milosti in usmiljenja božjega nam vsem začetek novega, pobožnega življenja v pravičnosti in resnični svetosti!

Ker pa smo danes že toliko čuli o svetem letu, naj vam še dostavim, da sem doslej govoril le o r e d n e m svetem letu. Čuej

se pa sem in tja tudi beseda izredno sveto leto. Kaj je to? Izredno sveto leto razpišejo rimski papež ob posebnih prilikah, za krajšo ali daljšo dobo. Zlasti izredno sveto leto vsak papež radi razpišejo kmalu po svoji izvolitvi, da bi duhovno združeni s svojimi verniki izprosili blagoslova božjega za vspešno in bogoljubno vladanje. Izredno sveto leto ima vedno kak poseben povod, n. pr. preganjanje cerkve po raznih krajih, sklicevanje vesoljnega zbora itd. Takih izrednih svetih let so starejši izmed vas že več učakali. Za časa vatikanskega zbora so papež Pij IX. oznanili sveto leto. Odkar pa nam vladajo Leon XIII., smo že trikrat praznovali izredno sveto leto, seveda samo za malo časa, namreč leta 1879., 1881. in 1886.

Predragi verniki! To, kar sem Vam danes pripovedoval o svetem letu, sem zajel iz cerkvene zgodovine. A iz tega že lahko spoznate, da je čas svetega leta čas resnobe in čas pokore. Srečni smo, da se udeležujemo rednega svetega leta. Oj, koliko jih je šlo pred nami, ki bi se bili radi ob tem času oprali do čista v krvi Jagnjetovi, radi bi se bili nahranili z angelskim kruhom sv. Rešnjega Telesa, radi bi bili izpolnili vse, kar sveta cerkev od nas zahteva v dosego popolnega odpustka. A previdnost božja jih je prej odpoklicala. Mi pa imamo priliko, udeležiti se milosti svetega leta. Poprimimo se jih z vso resnobo! *Glej, zdaj je prijeten čas, zdaj so dnevi zveličanja!* — Ne zabimo, da je čas svetega leta čas pokore. O, če se oziramo nazaj v svojo preteklost, kako se kopičijo pred nami spomini grešnega življenja! Koliko smrtnih pregreh, da, morda koliko nevrednih spovedi, koliko mesecev in let smo preživeli v pregrehi! Koliko časa smo zapustivši očetov dom milosti in nedolžnosti stradali kakor izgubljeni sin, da zdaj morda lakote ginemo! Kaj je naša lakota? Pomankanje vere je, pomankanje krščanskega življenja, pomankanje čednosti, pomankanje milosti božje. Naj li lakote poginemo? Naj li zamudimo morda zadnjo priliko, ki nam jo ponuja neskočno usmiljeni Bog? Ne, dragi verniki, ampak storite, kakor zahteva kraljevi pevec: *Danes, ko čujete glas božji, nikarte ne zakrkniti svojih src, kakor ob dnevih izkušnje!* Amen.

Dr. A. Karlin.

2. Mala homilija.

Ko je bil Jezus dvanajst let star, so šli njegovi stariši v Jeruzalem po navadi praznika. (Luk. 2, 42.)

Po božjem povelju je Mozes ukazal izraelskemu ljudstvu, da morajo vsako leto ob treh velikih praznikih, in sicer o veliki noči, o binkoštih in na praznik šotorov, vsi možki in dečki od dvanajstega leta naprej priti v jeruzalemski tempel, da bi ondi molili svojega Boga in mu darovali. Zato tudi v današnjem evangeliju beremo, da so Jožef, Marija in Jezus iz daljnega Nazareta prišli v Jeruzalem, ker je bil takrat ravno velikonočni praznik. Ker nas pa s tem sveta družina uči mnogo lepega, kar je koristno sploh za vsakega, posebno pa še za stariše in otroke, zato bomo današnji evangelij vrsto za vrsto premišljevali in poiskali nauke za vsakdanje življenje.

Sveti evangelist tako-le začne: *In ko je bil Jezus dvanajst let star, so šli njegovi stariši v Jeruzalem po navadi praznika (v. 42.).* — Jožef in Marija sta šla v Jeruzalem in sta vzela tudi dvanajstletnega Jezusa s seboj, ki je bil takrat že podvržen postavi, o kateri sem vam prej pravil. To pa ni bila tako majhna reč, iti iz Nazareta, kjer je sveta družina stanovala po prihodu iz Egipta, v Jeruzalem, kajti bila je tri dni dolga pot. — In glejte, dragi kristijani, sveta družina je vendar rada šla v Jeruzalem, ker tam je bil tempel, kjer so Bogu darovali in ga molili. — Ali tudi vi tako radi hodite v cerkev? Ali tudi vi tako z veseljem obiskujete svojega Boga v tabernaklu, ki vas kliče in prosi, da bi prišli ga obiskat? Ali ne godrnjate morda in le neradi hodite, ker imate morda le tri četrti ure daleč v cerkev? O, učite se tukaj od svete družine, z veseljem hoditi v cerkev, in večkrat, kedar vam je le mogoče obiskati Jezusa v tabernaklu. Saj vam bo on to gotovo poplačal, dal vam bo blagoslova pri vašem delu in vas bo v vaših britkostih potolažil, kajti on sam pravi: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil!* — Pa tudi vam, dragi otroci, daje ljubi Jezus lep zgled posnemanja. Kako pač mislite, da se je on obnašal v templju? Ali si mar morete misliti, da je šepetal, da se je oziral, da se je smejal, ali še celó suval in prerival z drugimi otroci? O, gotovo se Jezus ni tak^o

nespodobno obnašal, pač pa je lepo klečal, imel lepo sklenjene roke in pobožno molil k svojemu nebeškemu Očetu. In ako hočete, da boste ljubljenci Jezusovi, obnašajte se lepo v cerkvi, ne glejte okrog sebe, ne šepetajte pred altarjem, kajti on vas vidi iz tabernakla in je žalosten, ako tako delate! —

In dalje beremo v današnjem evangeliju: *In ko so dnevi pretekli, in so nazaj šli, je ostal mladenič Jezus v Jeruzalemu, in njegovi stariši tega niso vedeli. Menili so pa, da je pri družbi, in so šli dan hodá, in so ga iskali med sorodniki in znanci. In ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in so ga iskali.* — Ko so dnevi velikonočnega praznika potekli, se je sveta družina povrnila v Nazaret nazaj. Pri tej priložnosti je Jezus zaostal v templu. Jožef in Marija sta mislila, da je odpotoval s sorodniki, in šla sta hitro za njimi. Toda tukaj ga nista našla in prestrašena sta se zopet vrnila nazaj v Jeruzalem. — Dragi stariši, ali tudi vi tako skrbite za svoje otroke, kakor sta skrbela Jožef in Marija? Ali se tudi vi toliko trudite, da bi jih zopet našli, ako vidite, da so se vam izgubili, ako vidite, da hodijo po prepovedanih potih? Glejte, dostikrat tudi vam otroci zginejo izpred oči; pogledjte takrat malo za njimi, kje so in kaj delajo; pogledjte, kako se vedejo pri igrah in drugih razveseljevanjih, morda boste marsikaj zapazili, kar ni prav. Pazite nanje, ali zjutraj in zvečer molijo, kako se obnašajo v cerkvi, ali hodijo res k krščanskemu nauku, kakor jih pošiljate, in ne morda kam drugam. To storiti je tudi vaša dolžnost, kajti vam je Bog izročil otroke v skrb in od vas jih bo tudi enkrat tirjal, vi boste dajali zanje odgovor. — Z veliko skrbjo sta iskala Jožef in Marija izgubljenega Jezusa. Kako ga pa ti iščeš, dragi kristijan, kedar si ga izgubil s smrtnim grehom? Ali se tudi ti toliko trudiš, da bi ga dobil, kakor sta se trudila Jožef in Marija? Ali pa se morda za to nič ne meniš, in te bolj užalosti, če izgubiš svoje premoženje ali svoje dobro ime, kakor pa če izgubiš Jezusa? Pomisli, da če izgubiš Jezusa, izgubiš večno življenje, in ti nič ne koristi, ako pridobiš ves svet, Jezusa pa in ž njim svojo dušo izgubiš! — Kje pa ga išči, to ti zopet pové današnji evangelij, ki v naslednji vrsti tako-le pravi:

In prigodilo se je, da so ga tretji dan v templu našli sedeti v sredi učnikov, ki jih je poslušal in popraševal. Jožef in Marija sta našla Jezusa v templu; tam je sedel v sredi pismarjev na kraju, kjer so se po navadi shajali, in vsakega, ki jih je kaj prašal, poučili. — Tudi ti, dragi kristijan, ne išči Jezusa, ako si ga zgubil po smrtnem grehu, nikjer drugod, kakor v cerkvi, kajti le tam

ga boš dobil, Ako si v smrtnem grehu, stopi hitro k spovednici, spovej se in zopet boš združen s svojim Jezusom. — Zdaj pa pride nekaj za vas otroci; le pazljivo poslušajte, kaj nadalje pravi sveti evangelist:

Vsi pa, ki so ga slišali, so se čudili njegovemu umu in njegovim odgovorom. Glejte ljubi otroci, kako lep zgled vam je tukaj dal Jezus. — Ali tudi vi tako dobro znate krščanski nauk, da bi se vsak čudil in vas pohvalil? Ali ni morda tudi marsikdo med vami, ki bi na marsikako vprašanje iz krščanskega nauka ne vedel nič odgovoriti in bi molčal? O, ljubi otroci, posnemajte Jezusa in učite se radi krščanskega nauka in sploh vseh šolskih reči, da vas bo Jezus vesel in da vas bo lahko vsak pohvalil, ki vas bo slišal. Berimo še eno vrsto naprej v evangeliju, in poglejmo, kaj pravi:

In ko so ga ugledali, so se zavzeli; in njegova mati mu je rekla: Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala. Pač zelo sta se morala Jožef in Marija zveseliti, ko sta zagledala Jezusa v templu, in Marija inu ni mogla nič drugega reči, kakor le: Sin, zakaj si nama to storil? — Tudi vaša žalost, dragi stariši, se bo spremenila v veliko veselje, ako boste enkrat svoje otroke, katere vam je izročil Bog v oskrbljevanje, zopet našli v n e b e s i h. Takrat bo pozabljen ves vaš trud in vse trpljenje, katerega ste imeli pri vzgoji. Zato se zdaj ne strašite, ako imate včasih britke ure s svojimi otroci, enkrat bo Bog vašo žalost spremenil v večno veselje. — In dalje piše sv. evangelist:

In jima reče: Kaj je, da sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta? In ona nista umela besed, katere jima je govoril. Kako je to, pravi Jezus svojim starišem, da ste me iskali, saj veste, da moram jaz, kakor božji sin, biti v hiši božji, v templu. To sta sicer Jožef in Marija vedela, da je Jezus božji sin, toda tega nista umela, da bi moral že kot otrok ljudi učiti in voljo svojega nebeškega Očeta spolnovati. — Dragi kristijani! Tukaj nas Jezus uči, da moramo biti Bogu bolj pokorni, kakor ljudem. Glejte, Jezus je vedel, da bo užalil svoje stariše, če bo ostal v Jeruzalemu brez njih vednosti, in vendar je tako storil, ker je bila to božja volja. Tudi nam mora biti božja volja nad vse, zapustiti moramo najdražje na svetu, če nas kliče božja volja. Zapustiti moramo kraj, družino, če nam je še tako ljuba, ako smo tukaj v veliki dušni nevarnosti. Ako imamo krivično blago, nazaj ga moramo dati, če nam je še tako prirastlo k srcu. Vse to moramo storiti, ker je tako božja volja, in le tisti, ki stori voljo

mojega Očeta, ki je v nebesih, pojde v nebeško kraljestvo, pravi Gospod. — In kar zdaj pride, je zopet za vas, otroci; poslušajte!

In je z njimi šel in prišel v Nazaret, in jim je bil pokoren. To je vse, kar nam sv. evangelist povè iz Jezusovega življenja od njegovega dvanajstega do tridesetega leta. Živel je v Nazaretu v ponižnosti in je bil svojim starišem pokoren. — Glejte, ljubi otroci, kako lep zgled vam je tukaj zapustil Jezus. Tudi vi morate svojim starišem pokorni biti, jim morate pri njih delu pomagati, in hitro vse storiti, karkoli vam zapovedó. Nikoli se jim ne smete odgovarjati, ali jih s svojo trmo jeziti in žaliti. Le ako boste taki, potem vam bo Jezus rekel: *Pustite male k meni, kajti njih je nebeško kraljestvo.* — In zadnja vrsta v današnjem evangeliju je zopet za vas, otroci, jako poučljiva. Glasi se pa tako-le:

In Jezus je rasel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh. Le po svoji človeški naturi je Jezus rasel in se je razvijal in je od dne do dne postajal zmirom bolj popoln, kajti kot Bog je bil neskončno popoln od vekomaj in ni potreboval nobenega izpopolnovanja. — Ali ste tudi vi, ljubi otroci, zmirom bolj pridni, čim bolj rastete in čim večji postajate? Ali pa ste morda od dne do dne hudobnejši in porednejši, čim starejši ste? Marsikdo izmed vas je morda, ko je bil še bolj majhen, doma vsako stvar rad ubogal, je rad molil in v cerkev hodil; ali je zdaj, ko ste starejši postali, tudi še vse tako, kakor takrat, ko ste bili majhni? O, ko bi ne bilo več tako, poboljšajte se, ubogajte radi svoje stariše, in glejte, da bodete od dne do dne bolj pridni; potem vas bodo radi imeli ljudje in tudi ljubi Jezus. —

Dragi kristijani! Premišljevali smo današnji evangelij in videli, koliko lepega nas uči sveta družina. Poglejmo k sklepu še enkrat v hišico v Nazaret, kjer živi sveta družina. V tej hišici najdemo najlepši zgled, po katerem naj živi vsaka krščanska družina. Sveta družina v Nazaretu živi v najlepšem miru, v najlepši slogi, zato pa tudi v največji sreči in zadovoljnosti. — Predragi v Kristusu, posnemajte ta lep zgled, ki ga vam daje sveta družina! Vi stariši, gospodarite, delajte in molite, kakor sta delala in molila Jožef in Marija; vi otroci pa bodite pokorni, pridni in postrežljivi svojim starišem, kakor je bil Jezus! Živite vsi skupaj v lepem miru, brez prepira in jeze, potem bo vaše domače življenje veselo in srečno. Amen.

M. K.

Druga nedelja po sv. treh kraljih (Praznik presv. imena Jezusovega).

I. Sveto leto. — II.

Ne bodite leni v skrbi; bodite goreči v duhu; služite Gospodu. Rim 12, 11.

Beseda božja, predragi v Kristusu zbrani verniki, ki se vam oznanja raz ta sveti kraj, je v resnici dvorezen meč, ki seže do mozga in kosti in s svojo močjo prerodi notranje pri človeku. O, da bi se je pač z vernim, poslušnim srcem oklepali, da bi pač ob vsaki priliki, ob vsaki izkušnji se k njej zatekali za izdatno pomoč!

Kako milo nas v današnjem listu, kakor nekdam prve kristijane v Rimu, vabi apostol narodov, da se oklenemo s trdno voljo skrbi za večno zveličanje! *Ne bodite leni v skrbi* (namreč za vse dobro, za rajširjanje božjega kraljestva), *bodite goreči v duhu* (t. j. imejte goreče želje, živeti po duhu, ne po mesu), *služite Gospodu!* Če pa nam je ta beseda vsako leto današnja nedeljo resnoben opomin, nam je letos dvakrat tako pomenljiva, dvakrat tako znamenita. Saj se katoličanom širom sveta nalaga dolžnost, naj se marljivo udeležujejo dobrote svetega leta, naj se obrnejo k Bogu, od katerega so se z grehom odvrnili, naj začno služiti Bogu v pravičnosti in resnični svetosti.

Uverjen sem, da bodo vsi dobromisleči kristijani slušali glas sv. Očeta v Rimu, ki jim kliče: Nazaj h Kristusu, Bogu in našemu kralju, nazaj k njegovim zapovedim, nazaj h krščanskemu življenju milosti božje! In da nam seže ta glas Kristusovega namestnika tembolj v srce, moramo si pojasniti dočista, kaj se ob svetem letu zahteva od nas. Zato bode umestno, ako v današnjem govoru natančno premislimo: 1. Kaj je sveto leto, 2. kako se ga udeležujmo.

Predragi! Gospod Jezus Kristus je, ki dela v nas hoteti in dopolniti po svoji dobri volji. Zato prosimo ob tej uri njegove milosti, da prav spoznamo čas svojega obiskanja, in po tem spoznanju ravnamo v svoj dušni blagor in zveličanje.

I. Kaj je sveto leto? Sveto leto je sveti čas, od rimskega papeža določen, v katerem katoliški kristijani morejo zadobiti popoln odpustek vseh časnih kazni pod posebnimi pogoji. Prav pri

merno se imenuje ta čas sveto leto, ker je v marsičem podoben svetemu letu pri Izraelcih. Vsako petdeseto leto je bilo namreč pri njih posebno posvečeno Bogu. Svojega polja takrat niso obsejali, ne poželi. Kdor se je zadolžil, so mu bili dolgovi odpuščeni, kdor je prodal svojo zemljo, jo je v svetem letu zopet pridobil. Kdor je bil v sužnosti, so ga zopet osvobodili. Mar ni to lepa podoba našega svetega leta?

Kaj pričakujemo od njega? Kaj želimo, da nam donese? Najprej želimo, da nas zopet p o m i r i z B o g o m. Marsikdo je morda živel leta in leta v sovraštvu z Bogom. Čim bolj se je oddaljeval od Boga, tem bolj se je bal nastopiti zopet pot pokore. Ali zdaj smo na razpotju. Pred nami je nedoločeno dni število, katerih nam Bog še podeli. Potem pa — smrt, sodba, večnost . . . Kristijan moj! Bolj ko kdaj poprej se nam letošnje sveto leto kaže kot oster prorok besede božje za bodočnost. Kaj nam prinese novo stoletje? Kaj doživimo, kaj dosežemo? Pretresljiva misel! Bode li dobro, bode li slabo, koliko časa homo še živel, ali je morda sekira že na drevo nastavljena? Kdo bi znal na vsa ta vprašanja dati dovoljen odgovor? Enemu odgovoru pa se ne moremo izogniti. Tega nam premišljevanje svetega leta z nepobitno silo kliče v spomin: V tem stoletju boš umrl. Da to je tako gotova resnica, kakor gotovo smo danes zbrani na tem svetem kraju. In če je gotovo, da umrjem v tem stoletju, potem je razumno, da se na zadnji korak svojega življenja dobro pripravim. Srečna smrt, srečna večnost, nesrečna smrt, nesrečna večnost. Kakoršna smrt, takšna večnost.

Predragi! Ako se ozreš na pot svojega preteklega življenja, misliš pa tudi na smrt, ki te gotovo čaka prihodnje dni, potem ti je nekako v mislih, kakor je bilo izgubljenemu sinu, sedečemu na pristavi svojega gospodarja in pasočemu svinje. Vzdignil se bom ter pojdem k svojemu očetu! Tako vzdihuje, tako sklene, tako stori. Oj posnemaj izgubljenega sina, ki se topi v bridkosti svojega srca in želi doseči spravo s svojim očetom. In kolika je milost, koliko je usmiljenje tega dobrega očeta! Sin prihaja od daleč, raztrgan, razcapan, zanemarjen . . . Naj ga li spozna, naj ga sprejme v svojo hišo? O še več; teče mu naproti, ga objame, poljubi, radostno ga sprejme v svojo hišo in pogosti. Predragi! To je prilika, prav primerna za sveto leto. Tudi tebe, kristijan moj, vabi sedaj nebeški Oče, da kot izgubljen sin prispeš k njemu, da spoznaš njegovemu namestniku: *Oče, grešil sem zoper nebo in*

zoper tebe. In blagor ti! Nebeški Oče ti odpusti ne le greh, ampak te bode popolnoma očistil celo vseh časnih kazni, katere bi moral po odpuščenem grehu trpeti ali v tem življenju, ali pa v prihodnjem življenju v vicah. Sveto leto je torej leto miru in sprave z Bogom.

A utegne mi kdo ugovarjati, češ, z Bogom se lahko spravim vsak čas, in popoln odpustek lahko zadobim ob raznih prilikah. Kaj torej toliko govore o odpustku svetega leta? Res je tako, ali vse to ne jemlje nobene slave svetemu letu in njegovemu odpustku. Predragi! Sveto leto je leto molitve. V njem se pravzaprav posbno izpolnjuje beseda Gospodova: *Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu vam bo dal.* In koliko milijonov pobožnih vernikov bode ob tem svetem času klicalo h Gospodu: *Usmili se nas o Gospod, po svojem velikem usmiljenju!* Koliko tisočev vernih kristijanov bode molilo in prosilo Boga za izpreobrnjenje trdovratnih grešnikov! Brez volje božje, predragi moji, nam niti las ne pade z glave. Goreče in stanovitne molitve v svetem letu pa bodo odprle milostno srce našega Gospoda Jezusa Kristusa, mu bodo nagnile voljo, da se ozre zlasti na tiste izgubljene sinove in hčere, ki so, žal, le predolgo tavali v temoti pregrehe. V tem torej se sveto leto razlikuje od drugih časov, da se takrat splošno delé milosti božje, da je presveto srce rekel bi, bolj na široko odprto kristijanom, ki se vanje zatekajo. A ozrimo se tudi na to, da se nam sveto leto in njega odpustek bolj slovesno naznanja. Z zvonenjem in slovesno službo božjo se prične in neha. Ob svetem letu imajo spovedniki večje pravice, da smejo odvezovati tudi od udržanih grehov, da smejo obljube Bogu storjene, katerih dotičnik sedaj ne more lahko odpraviti, popolnoma odpustiti ali pa izpremeniti v druga dobra dela. V svetem letu se obhajajo po raznih župnijah sveti misijoni, v celih sprevodih pobožni kristijani kažejo živo vero v Boga in s spokornimi molitvami združeno prosijo od Boga milosti in usmiljenja. Kdo bi torej dvomil, da je sveto leto zlat dar božjega usmiljenja in izredna pomoč božja za zveličanje naše duše?

II. Toda kaj bi nam hasnilo, da smo doživeli redno sveto leto, ako pa bi bili tako malomarni, da bi se ga ne marali udeleževati. Bog nam je poslal to izredno priliko zato, da se je poslužimo v svoj dušni prid. Kako se torej udeležujemo svetega leta? Kratko odgovorimo: Tako se nam je udeleževati milosti svetega leta, da vsak gotovo zadobi popoln odpustek. Kako pa se bode to zgodilo?

Najprej moramo biti v p o s v e č u j o č i m i l o s t i. Odpustek je namreč duhovni dar dobrote in usmiljenja božjega; takega daru pa se ne more udeležiti, kdor ni prijatelj božji, kdor ni v milosti božji. Prva dolžnost naša je torej, da vsak izmed nas vzklikne s prorokom stare zaveze: *Premislil bom vsa svoja leta v žalosti svoje duše!* Najprej je treba račun napraviti z Bogom za prošlo življenje, najbolje z dolgo spovedjo, po skesani spovedi se nam odpusté grehi in sprejmemo posvečujočo milost božjo. Zdaj smo še le pripravni za odpustek svetega leta. A to še ni dosti. Moramo namreč

2. zvršiti vse, kar so sveti Oče v sporazumljenju z našim škofom zapovedali v dosego popolnega odpustka. (Povzamejo se na kratko in naštejajo po dotičnem pastirskem listu zapovedana dobra dela.) To je torej potrebno vsakomur, ki se hoče udeležiti popolnega odpustka v svetem letu. Ali pri tem ne smemo ostati. Ko so sveti Oče razpisali po vsej zemlji sveto leto, imeli so v duhu pred seboj vse svoje podložnike; videli so jih kot velikansko družino, ki gleda proti nebu, odtod pričakujoč blagoslova za čas in večnost.

Predragi! Prav pogosto čujemo očitjanje, ki ni brez vsake podlage, da smo katoličani, obilni po številu, vendar tako malo zavedni. Prav hitro se zbojimo svojih drznih nasprotnikov, vsaka zabavljica iz ust kakega nesrečnega posvetnjaka nas navda s strahom in trepetom. O, to se gotovo ne sklada z besedo Jezusovo: *Kdor koli me bode spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa me zataji pred ljudmi, zatajil ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* Predragi! Sveto leto nas mora ozdraviti te strahopetnosti in omahljivosti. To se nam mora dočista pojasniti, da je naša vera nauk Jezusov, ki je Sin Boga Očeta. Preiti nam mora v mezeg in kosti, da je naša cerkev edinczveličavna. To vam mora postati prvo svojstvo, da se svoje vere in katoliške cerkve ne smemo sramovati, če bi tudi slišali semtertja, da kaki šušmarji po umazanih beznicah zaničljivo in pa obrekljivo o njej govorijo. Predragi! Demant ostane demant, ako ga zloben človek zakoplje tudi v najgrše blato. In naša vera ostane prava vera Jezusova, in katoliška cerkev ostane nevesta Kristusova, če tudi jo tu in tam lastni nje izgubljeni sinovi vlačijo preko svojih umazanih ust. Ne — naše vere, naše cerkve se nam ni sramovati. Zatorej se radi udeležujte procesij, v katerih bomo prosili božjega blagoslova in molili v namen sv. Očeta.

Vselej, ko se boste vrstili par za parom v prošnjih sprevodih, si mislite, da ste ovčice črede Jezusove, katerim je po mnogih nadlogah iti v kraljestvo božje.

A ne samo, da kažete v javnih sprevodih svojo katoliško zavest, tudi posamič ne pozabite, da je sveto leto zlati čas svete in pobožne molitve. Vzroka za to imamo dovolj, preveč. Kdor koli se ozira nazaj v prošlo devetnajsto stoletje, mora pripoznati, da se je v širše sloje človeškega rodu zasejal veri sovražen duh, ki hiti močno v klasje. Vsepovsod srečujemo ljudi, ki menijo, da je človek le zato na svetu, da bi se veselil in užival. Za potrpežljivost in zatajevanje se ne menijo, da bi služili Bogu, to jim je deveta briga. V družinah ne opazujemo več tiste blage pokorščine otrok do starišev, ki je bila od nekdanj najlepša dika krščanskih družin. In celo stariši dostikrat pozabljajo, kakšna je njihova dolžnost do otrok, gospodarji ne marajo več lepih zgledov dajati svojim poslom. Kam pridemo, če pojde tako nadalje. Državniki si prizadevajo, da bi ohranili red v posamnih državah, a dostikrat jim upada pogum, ker pri vseh naporih opažajo, da gre vedno bolj nizdoli. Kdo more pomagati? Edino le tisti, ki je rekel: *Jaz sem pot, resnica in življenje*, edino le Jezus Kristus. Na koncu devetnajstega stoletja se je vsak traznomisleči človek lahko prepričal resnice besedi psalmistovih: *Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo zidarji, ako Gospod ne varuje mesta, je zaman stražijo čuvaji*. V dvajsetem stoletju hrepenimo po miru. Kje ga najdemo? Miru želimo vsak za svoje srce, zakaj nemirno je naše srce, dokler v Bogu ne počiva. Miru želé družine, zakaj brez miru ni sreče, miru žele države, da ne razpadejo. Tega svetega miru krščanskim narodom pa homo izprosili le v pobožni, sveti molitvi. Bolj ko kdaj poprej torej razširimo svoje srce in v gorečih prošnjah prosimo od Boga onega miru, katerega je Zveličar Jezus Kristus prinesel na svet, miru, kojega svet ne more dati. Pri vsaki sveti maši duhovnik prosi: Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, dodeli nam mir. Krščanska občina pridruži se svojemu duhovniku in prosi miru zase in za vso katoliško cerkev!

Predragi v Kristusu! Pred kratkim smo nastopili dvajseto stoletje, tisto stoletje, ki nam bode izkopalo grob v hladni zemlji. Oj da bi mogel biti danes vam vsem srečen prorok za bodočnost! Oj, kako rad bi vam vsem obljubil, da bo to stoletje vsakateremu izmed vas začetek večnega življenja! Toda kdo bi mogel

o sebi, nikar šele o drugih kaj takega trditi za prihodnost? Eno pa smem za gotovo izreči: kakoršno življenje, taka smrt. Začnimo torej v novem stoletju novo življenje, h kateremu nas vabi sveto leto! *Glej, zdaj je prijeten čas, zdaj so dnevi zveličanja!* Ta beseda apostolova naj nam zveni v ušesih vse dneve svetega leta! Začnimo v milosti božji, delujmo v milosti božji, da tudi končamo sveto leto v milosti božji! Gospod z nami in z našim duhom sedaj in na veke. Amen.

Dr. A. Karlin.

2. Ime Jezus premore vse — v nebesih, na zemlji in pod zemljo.

Dano mu je bilo ime Jezus.
(Luk, 2, 22.)

Sv. apostol Pavel mnogokrat govori o čudoviti ljubezni, katero je Sin božji pokazal v svojem vëllovečenju, omenja pa tudi, kako veličastno plačilo je za to prejel od nebeškega Očeta. V listu do Filipljanov (2. 7.) svetega strmenja prešinja kar naravnost pravi: »Jezus je sam sebe v nič storil, ko je podoba hlapca nase vzal, in se ljudem vpodobil . . . Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, do smrti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je čez vsa imena: da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogiba teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo; in da vsak jezik spričuje, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.« — Kako veličastno je torej ime, ki je bilo dano božjemu Detetu pri obrezovanju! Že iz teh apostolovih besedi spoznamo, kako vredno je to ime, da ga verniki visoko častijo, s pobožnostjo izgovarjajo in z zaupanjem kličejo in da ga sv. cerkev poveljuje s posebnim praznikom današnje nedelje in s popolnim odpustkom skozi vso osmino. Saj je ime Jezus najbolj slavno v nebesih, najbolj mogočno na zemlji in najbolj strašno za pekel; ima tedaj v sebi čudezno moč, kar hočemo ravno ob njegovem prazniku premišljevati v svojo spodbudo in tolažbo. Prepričali se bomo, da sladko ime Jezusovo res vse premore a) v nebesih, b) na zemlji, c) zoper pekel.

Ako tedaj hočemo, dragi kristijani, v resnici zadobiti milost od nebes, tolažbo na zemlji in varstvo zoper pekel, se moramo zaupljivo zateči k imenu Jezusovemu — v katerem tudi nadaljujem.

I. Ime Jezus vse premore v nebesih, ker zadobi pred prestolom Najvišjega 1. našim molitvam uslišan je in 2. našim delom zaslužen je. In ta čudezna moč nam daje veliko tolažbo.

1. Človek je revna stvar; ako kaj prosi v svojem imenu neskončnega Boga, nima dosti upanja, da bi bil uslišan. Človek sam sebi prepuščen, nima nič dobrega, kar bi bilo všeč Najsvetejšemu, ne more pokazati zasluženja, ki bi ga vrednega storilo milosti pred prestolom božjim. Vrhu tega je pa človek tudi nehvaležen in zadolžen grešnik, ki je že z izvirnim grehom odpadel od Boga in njegovo jezo klical z mnogimi lastnimi grehi. Kako bo tedaj molite v ali prošnja nezvestega človeka ganila srce Najsvetejšega, ki greh neskončno sovraži? Ako se torej človek spominja svoje grešnosti in nezvestobe, mu srce upada in misli, da bodo vsi njegovi zdihljeji in prošnje v nebesih zastoj. Pa tukaj pristopi k njemu Zveličar, Jezus sam, ter mu naznani pomoček, vsled katerega njegovo klicanje ne bo zastoj, ampak bo uslišano. *Resnično, resnično vam povem* — nas tolaži pri sv. Janezu (16, 24.) — *karkoli bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal*. Kristijani — nam hoče reči, — ako ste še tako nevredni uslišanja, vendar le zaupno se ozirajte proti nebesom; pa ne prosite v svojem, ampak v mojem imenu, ne zavoljo svojih, ampak zavoljo mojih zaslug, in vse bote prejeli, kar je potrebno za vaš blagor. Jezus sam nas torej zagotavlja, da je v njegovem imenu čudežna moč, ki v nebesih vse premore. Ker tolikrat potrebujemo milosti — iz nebes, zato jo moramo vselej prositi v Jezusovem imenu.

Tudi naša pamet, razsvetljena po sveti veri, nas prepriča, da bo tako molitev Bog uslišal. Ako namreč v Jezusovem imenu prosimo, spominjamo Očeta nebeškega na vse, kar je njegov edino-rojeni Sin, naš Odrešenik, storil za naše izveličanje. Mi takorekoč govorimo: Večni Oče, mi spoznamo svojo pregrešnost in nismo vredni tvoje milosti; ali Jezus, tvoj ljubljeni Sin, nam je vse zaslužil. Le poglej njegovo obličje, ki je polito s krvjo; preštej korake, ki jih je storil za grešnike; misli na udarce, ki jih je prenašal za nas; ozri se na trnje, ki je prebodlo njegovo nedolžno glavo; opazuj petere rane, ki jih je prejel za nas na križu: — po teh neizmernih zaslugah te prosimo, dobrotljivi Oče, in zato od tebe vse pričakujemo, ker bogastvo njegovih zaslug pokrije našo revščino in praznoto, njegova kri opere naše grehe in njegove odprte rane nas kličejo k sebi, da bi zajemali iz zakladov

milosti. — In taka, v duhu spokornosti in zaupanja opravljena molitev ne bo ostala neuslišana, ako so prošene reči naši duši v izveličanje.

2 Sladko ime Jezusovo vse premore v nebesih, ker ne zadobi le našim molitvam uslišanja, ampak tudi našim dejanjem zasluženje. Zveličar sam nas tega razločno uči rekoč: *Jaz sem prava trta . . . ostanite v meni, in jaz ostanem v vas. Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni, jaz v njem, on rodi veliko sadu; ker brez mene ne morete nič storiti.* (Jan. 15, 5.) Kar tedaj ne delamo z Jezusom in zavoljo Jezusa, ne delamo v njegovem imenu in z njegovo milostjo in k njegovi časti, to v očeh božjih nima cene, ni vredno večnega plačila — tedaj brez zasluženja. — Zato sv. apostol Pavel (Kološ. 3, 17.) kar naravnost tirja: *Vse karkoli delate z besedo ali v djanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa!* In sv. apostol obrača ta nauk na različne stanove. V imenu Gospoda Jezusa in iz nadnatornih nagibov naj predniki vladajo svoje hiše, stariši vzgojujejo otroke, hlapci in dekle služijo gospodarjem, otroci ubogajo v vseh rečeh stariše! Ker le potem smejo upati plačila v nebesih. „*Če vse to delate iz srca radi, kakor Gospodu, in ne kakor ljudem; bote prejeli od Gospoda plačilo dedščine.*“ (v. 23.) Ali ne vidimo zopet tukaj, dragi v Gospodu, čudezne moči imena Jezusovega, ki dela dopadljiva naša dela Bogu in zaslužna za večnost? Zato se kristijan ne more pritožiti, da nima prilike nabirati si zasluženja.

Le delaj v imenu Jezusovem; počivaj v imenu Jezusovem; vstajaj v imenu Jezusovem; veseli se ali trpi v imenu Jezusovem; moli, posti se, odpuščaj svojim sovražnikom v imenu Jezusovem; skrbi za časne potrebe, opravljaj svojo obrtnijo in kupčijo v imenu Jezusovem; v njegovi milosti, k njegovi časti, po njegovi volji — v kratkem času boš bogat na zaslugah. — Zato je bilo ime Jezus tista svetla zvezda, na katero so se ozirali neštevilni svetniki pri vsem svojem djanju in nehanju, to ime jim je dajalo pogum, to ime jim je odprlo sveti raj, to ime je zdaj za vekomaj veselje in blaženost vseh izvoljenih; — edino le to ime more tudi nam odpreti nebesa, *kajti v nikomur drugem ni izveličanja.*

II. Pa ne le v nebesih, ampak tudi na zemlji vse premore sv. ime Jezusovo. Ako se pazno oziramo po zemlji, moramo reči, da je ona res solzna dolina; ker neštevilne nevarnosti, nad-

loge in britkosti zadevajo človeka na duši in telesu. Kje pa bomo našli pomoč v tolikih stiskah? Nikjer drugje tako gotovo, kakor v sv. imenu Jezusovem. To čudežno ime vse premore na zemlji, bodisi a) v telesnih, kakor b) v dušnih stiskah. Zopet nagibov dovolj, da ga zaupljivo kličemo.

1. Ni je časne nadloge, v kateri bi sladko ime Jezusovo ne bilo najboljši pomoček. — Lepo nam to potrjuje dogodba, ki jo je sv. Lukež zapisal v apostolskem dejanju. Od rojstva hromov berač prosi ubogajme pri templovih vratih. Peter in Janez gresta ob deveti molitveni uri gori v tempel. Tudi nju poprosi berač miloščine. In Peter reče: »Srebra in zlata nimam; kar pa imam, to ti dam: V imenu Jezusa Kristusa nazareškega vstani in hodi!« In je vstal, poskočil in hodil, šel ž njima v tempel ter Boga hvalil. Zavoljo tega je ljudstvo skupaj vrelo in strmelo. In nato poslaví Peter sv. ime Jezusovo, rekoč: »Možje Izraelci, kaj se čudite nad tem, ali kaj naju gledate, kakor da bi bila iz svoje moči ali oblasti storila, da ta hodi? Bog Abrahamov, in Bog Izakov, in Bog Jakobov, Bog naših Očetov je poveličal svojega Sina Jezusa. In zavoljo vere v njegovo ime je tega, ki ga vidite in poznate, njegovo ime storilo trdnega, in vera, ki je po njem, je dala to popolno zdravje vpričo vas vseh.« (Dej. 3, 12. 16.) Glejte, kristijani, tako veličastno se je svetilo ime Jezusovo že takrat, ko so ga apostoli oznanovali v brezvernem svetu. Koliko čudežev je delalo v poznejših časih! Že apostolsko djanje nam pripoveduje celo vrsto čudeznih dogodkov, ki so se vršili po moči imena Jezusovega. In pisma sv. očetov in cerkvena zgodovina hrani neštevilno čudežev, ki so se zgodili v zaupanju na to sladko ime.

Ako dandanašnji to slavno ime ne dela toliko čudežev, je tega kriva le naša slaba vera. Zakaj, Zveličar nam je zagotavljal, da bodo verniki, ako ne bo njih zaupanje omahovalo, v njegovem imenu delali velike čudeže. (cf. Mat. 17. 19.) Po sv. imenu Jezusovem se zato zdaj tako malo čudežev godi, ker manjka žive vere. Kdo pa išče s pravo gorečnostjo pomoči pri imenu Jezusovem? Kdo odpre v svojih potrebah z otroškim zaupanjem Jezusu svoje srce? Ko je človek že povsod iskal pomoči, povsod trkal zastonj — potem se obrne še-le k Jezusu; pa tudi takrat vdari kakor dvomeč Mozes z omahljivostjo na skalo, ki je Kristus, in ravno zato ne prejme polnega blagoslova. Najprej bi se moral kristijan v svojih stiskah zateči k Jezusu in njega z zaupanjem prositi, in on, ki je

mogočen, bi mu ne le v časnih, temuč tudi v dušnih potrebah skazal pomoč.

2. Največja nadloga, ki more zadeti dušo, je gotovo greh, ki nas stori sovražnike božje in sužnje satanove. Ako smo v tem žalostnem stanu, potem je pokora edini pomočnik, ki nas reši večne pogube. In ravno pri tem dela ime Jezus čudeže.

Le poglejmo na še nespreobrnjenega Savla, ki jezo in sovraštvo dihaje hiti v Damask, da bi preganjal kristjane, jih zvezal ter peljal v Jeruzalem sovražnikom v roke. Pa glejte, v enem trenutku je postal iz največjega preganjalca najgorečnejši apostol. Kdo ga je čudezno spreobrnil? Božja moč edinega imena Jezusovega. Komaj se je zaslíšal z neba glas: *Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš!* komaj Savel čuje to sveto ime, je že spreobrnen, da trepetaje in strmé reče: »Gospod, kaj hočeš, da naj storim?« — pripravljen je vse za svojega Zveličarja žrtvovati. O čudezne moči, ki reši dušo iz največje nesreče!

Vsak grešnik bi moral vedeti, da to ime ni še zgubilo svoje moči. Ako si na potu, ki pelje v greh, ti tudi zdaj kliče Zveličar: *Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš.* In če greh storiš, ti zopet kliče: *Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš.* Ali ti ne poslušáš tega glasu; ker če bi ga poslušal in bi se ime Jezus vtisnilo v tvoje srce, ali bi potem mogel grešiti in v grehu tako dolgo živeti? — Gotovo ne, ker ime Jezus bi te vsega spomnilo, kar je Zveličar trpel zavoljo greha, bi ti pokazalo ostudnost greha in dobrotljivost Odrešenikovo, bi te s strahom in ljubeznijo napolnilo in podelilo milost spreobrnjenja.

In v vseh drugih dušnih stiskah pokaže to ime svojo čudezno moč. Ime Jezusovo nas razsvetli, če smo v zmoti in nevednosti. Odkod — vpraša sv. Bernard — je prišla na zemljo tako hitro luč sv. vere? Odkod drugod, kakor odtod, ker se je Jezus oznanoval? Zavoljo tega imena tudi nam veljajo besede apostola Pavla (Efež. 5. 8.): *Bili ste nekđaj tema, zdaj pa ste svetloba v Gospoda.*

To ime je tudi naša krepost v slabosti. Srca apostolov je prešinilo s pogumom in stanovitnostjo, »da so šli veseli izpred zbora, ker so bili vredni spoznani zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti.« To ime je navduševalo sv. mučence, spoznavalce in device, jim je delilo sveti mir, zadovoljnost in veselje. To sladko ime bo tudi nam podelilo pomoč v vseh britkostih, saj vse na zemlji premore; kakor ima tudi moč celo zoper pekla.

III. a) Nikoli nismo pomoči bolj potrebni, b) pa se tudi nikoli bolj zmagovalna ne kaže moč imena Jezusovega, kakor v boju zoper pekel.

1. Zvijačni satan je naš najnevarnejši nasprotnik. Satan je bil, ki je pahnil Evo in ž njo ves človeški rod v neizmerno gorje. On pa tudi še zmeraj preži na našo pogubo. Sv. očetje, kakor sv. Jeronim, sv. Gregor Nazijančan, sv. Krizostom, sv. Avguština učijo, da si hudoba prizadeva z vso zvijačo povsod človeka odvrniti od dobrega in nagniti k hudemu, njega najgorečnejša želja je, človeku škodovati. To nam kar naravnost potrjuje sv. Pavel, ko piše: (Efež. 6. 11.) *Bratje, oblecite božje orožje, da morete obstati pred zalezovanjem hudičevim; ker se nam ni vojskovati zoper meso in kri, ampak zoper poveljarstva in oblasti, zoper gospodovavce tega temnega sveta, zoper hudobne duhove v podnebjju.* In sv. Peter (I. 5, 8) ravno to uči, rekoč: *Bodite trezni in čujte; ker hudič, vaš zoprnik, hodi kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl.* Ni torej dvoma, da nas hudi duh še zdaj po dovršenem odrešenju na duši in na telesu napada in trpinči, kolikor mu dopusti Bog. Bog pa to dopusti, da bi si v teh napadih nabrali zaslug in pribojevali nebesa. Ker pa je človek sam na sebi slaboten ter podoben trstu, ki se od vetra semtertje maje, kje bomo našli tisto orožja, s katerim moremo premagati oblasti teme?

2. V sladkem imenu Jezusovem imamo najmočnejše orožje zoper peklenske oblasti; saj nas sam Zveličar tega zagotavlja, ko o svojih pravih vernikih govori: *V mojem imenu bodo hudiče izganjali.* (Mark. 16, 17.) Če so po zaupljivem klicanju imena Jezusovega hudobni duhovi zapuščali telesa obsedenih, koliko bolj bodo osramoteni bežali, ko skušajo škodovati neumrjoči duši. ako se jim ime Jezus postavi nasproti kakor ščit!

Kakor učijo sv. očetje, da nas hudi duh povsod zalezuje, tako tudi spričujejo, da je ime Jezus najboljši bramba zoper peklenske napade.

Hudobni duhovi — piše sv. Justin — trepečejo pred močjo imena Jezusovega in beže, če ga slišijo klicati. Kdo ne ve, vpraša Evzebij Cezarejski, da je naša navada, s klicanjem imena Jezusovega premagati vsak napad peklenskega sovražnika? Sv. Jeronim pripoveduje, da je puščavnik Hilarijon enkrat slišal veliko šumenje ter videl celo trumo hudih duhov drviti se proti sebi. Pri tej nevihti je zaupljivo zaklical ime Jezusovo in vsa druhal je zginila. Ravno tako pripoveduje sv. Atanazij o sv. Antonu, da je z imenom

Jezusovim izganjal hudobne duhove iz obsedenih, vse njih sletotije razdjal in osramotil njih zalezovanja. Zato po pravici svetuje sv. Lorenc Justinijan kristijanu: Če te satan skuša, če te trpinčijo nečiste misli, če te mika kakršenkoli greh, izgovori ime Jezus in boš dobil zmago. Zakaj ime Jezusovo je škit — pravi sv. Avguštin. (Solil. c. 16.) — na katerem odskočijo strupene pušice nasprotnikove.

Kako častljivo, mogočno in veličastno je torej ime Jezusovo, ker vse premore v nebesih, na zemlji in zoper pekel; vzrokov in nagibov dovolj, da ga slavimo in zaupljivo kličemo!

Zato se mi nočemo ravnati po lahkomišljenih, nevednih in ošabnih kristijanih, ki so tako mrzli do sv. imena, ali ga pa le v šali in po nemarnem izgovorjajo, ampak mi se hočemo postaviti na stran sv. cerkve ter z njo preslavljati Gospodovo ime, iz katerega nam izvirajo studenci časnega in večnega blagra. S prerokom (Habak. 3, 18. 19.) hočemo tudi mi govoriti: *Jaz se bom veselil v Gospodu in se radoval v Bogu, mojem Jezusu. Bog Gospod je moja moč in mi bo dal noge, kakor jelenom, in po mojih višavah me premagovavec popelje, in psalme bom prepeval* — mu vekomaj. Amen.

A. Žlogar.

Tretja nedelja po sv. Treh kraljih.

I. Greh.

Jezus je rekel gobovcu: Pojdi in
skaži se duhovnu. Mat. 8, 4.

Danes hočemo govoriti o reči, ki človeka najbolj oddaljuje od Boga; ki ga stori najbolj nesrečnega že v tem življenju, zlasti pa še v večnosti — in to je greh.

Žalosten je bil stan gobovega bolnika, o katerem govori današnji sv. evangelijski. Gobova bolezen je bila že sama na sebi ostudna. Bolniku so se naredili po celem životu veliki beli mozulji. (III. Mojz. 13, 1—3.) Pa ne samo ostudna, ampak ta bolezen je bila tudi zelo škodljiva za bolnika. On ni smel nič več bivati mej ljudmi, dokler ni bil očiščen.

Njej podobna je gobova bolezen na dusi — namreč greh; samo da je greh še veliko ostudnejši in nevarnejši. Ostuden je greh z ozirom na Boga; škodljiv je pa z ozirom na človeka, ki živi v njem. — O tem se hočemo koj prepričati.

I. Kaj pa je greh? Greh je prostovoljno prelomljenje božje postave. Z grehom torej človek ne prestopi kake človeške zapovedi, ampak božjo. Bogu samemu se ustavlja tak človek. In sicer »prostovoljno«, t. j. ne prisiljen, temveč vedoma in popolnoma iz proste volje. Bog namreč kaj ukazuje ali prepoveduje, bodisi sam, bodisi po sv. cerkvi. Človek vé to, pa potem vedoma in popolnoma prostovoljno drugače naredi, kakor pa Bog hoče. To je greh. In v tem tiči vsa zlobnost in hudobija greha. Da jo bomo še bolj spoznali, pomislimo le:

1. Z grehom človek razžali Boga, in sicer Boga, ki je vsegamogočni Stvarnik in neskončno dobri Oče. Z grehom on nekaj stori, kar Bog sovraži; ali kaj tacega opusti, kar Bog ljubi in ukazuje. Z grehom človek Bogu nasprotuje, kljubuje. Žal, da dandanes ljudje tako malo premišlujejo hudobijo smrtnega greha. Sv. Alojzij je v omedlevico padel, ko je bil pri prvi sv. spovedi. In zakaj? Spovedal se je nekaterih pregrešnih besed, katere je slišal pri vojaki in jih je nekaterokrat ponavljal. To ga je takó peklo, da se je pozneje leta in leta spovedoval tega greha. Vedel je, da je ž njim razžalil Boga, »ki je kralj vseh kraljev, Gospod vseh gospodov«, kakor ga imenuje sv. pismo. On, uboga stvarca, upal si je razžaliti onega Boga, katerega ne obseže ves svet; ki je vse vstvaril s samo besedico: „Bodi!“ — tistega Boga, ki je sama svetost in lepota, takó da si kaj svetjšega in lepšega misliti ne moremo, kakor je Bog. Zato se je tako kesal sv. Alojzij!

Že tu na zemlji je razloček mej razžaljenjem in razžaljenjem. Hujše je, če n. pr. razžališ kralja, kakor pa če razžališ navadnega človeka, svojega vrstnika, ali pa celó nižjega od tebe. — In greh je razžaljenje najvišjega Gospoda, torej gotovo ostuden in zoprn.

2. Greh je nadalje tudi največje zaničevanje Boga samega. Znano je, kaj so rekli napuhnjeni angeli. — Ne bomo Ti, o Bog, služili! — Te besede označujejo njih pregreho. Kako zaničevanje, kaka predrznost to! Bog je Stvarnik — in uboga stvar — angelj se upa vzdigovati zoper svojega Boga ter se mu ustavljati! Tako se vzdiguje zoper Boga ter ga zaničuje tudi človek, ki vedoma, prostovoljno greši. Tudi on pravi: — »Ne bom Ti služil, nočem Ti biti pokoren.« Ti sicer ukazuješ to in ono, drugo zopet prepoveduješ, toda jaz se za to ne menim, rajši ravnaj po svoji volji, po svojem hudem nagnenju. Ti sicer praviš: »Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno pri sveti maši! — Posti se zapovedane postne dni! — Pusti nečistost in

pijančevanje! — Odpusti svojemu sovražniku! — Ne odiraj ljudic toda jaz se za vse to nič ne menim. Meni se ne ljubi iti vsako nedeljo k sv. maši; jaz ne maram ob petkih pustiti mesá; jaz nočem pustiti te osebe, tega kraja, če prav Ti ukazuješ. Takoravna človek, kedar stori greh, čeprav izrečno takó ne govori. On zaničuje Boga; se zanj nič ne meni; ravná po svoji volji. Greh mu je ljubši, kakor pa Bog in njegova sveta volja.

3. Greh je nadalje tudi največja ne h v a l e ž n o s t do Bogá. Preštej, če moreš, vse dobrote, katere si prejel od Boga na duši in na telesu! Da še živiš, da imaš potrebni živež — dalje dušne darove: da imaš bister um, krepko voljo; da si rojen in poučen v edinozveličavni katoliški veri, v kateri se lahko udeležuješ njenih duhovnih dobrot; sv. maše, sv. zakramentov in odpustkov, da moreš enkrat priti v nebesa. Za vse se moraš zahvaliti Bogu, Gospodu Zveličarju. Če bi njega ne bilo — kaj bi bilo z nami? — In grešnik? . . . On pozabi na vse dobrote. Kedar pride skušnjava, se rajši njej udá, kakor pa da bi ubogal svojo vest, da bi izpolnil božjo voljo. — Glejte! Bog je človeka pri sv. krstu sprejel za svojega otroka; hranil ga pri sv. obhajilu s svojim sv. Telesom; se mu celega dal: poslal mu je angela variha; ljubil ga je kot stariši svojega edinega otroka; pazil nanj, kot na punčico svojega očesa — in grešnik ga žali, zaničuje, se zanj nič ne zmeni.

Da še več! Nekateri ravno darove, katere so prejeli od Boga, rabijo v to, da ž njimi žalijo Boga.

Pripoveduje se o nekem mladem človeku, da je prišel mej razbojnike. Ti so ga najprvo oropali in potem obesili na neko drevó in šli naprej. Kmalu na-tó pride mimo nek kupec. On vidi, da obešeni še živi. Vzame svoj nož, odreže vrv, na kateri je visel nesrečni mladenič, ter mu takó otmé življenje. In res obešenec, ki je bil že blizu smrti, se je zavedel. Kupec je hotel še dalje zanj skrbeti. Posadi ga k sebi na konja ter pelje v bližnje mesto. Mladenič pa kmalu spozná, da ima kupec veliko denarja pri sebi. In kaj stori? Vzame mu hitro nož ter mu ga zasadi v srce — in sicer ravno tisti nož, s katerim mu je poprej kupec rešil življenje. — G tova grda nehvalečnost!

Takó, predragi, dela tudi grešnik.

Bister um, talent, nadarjenost, to so gotovo lepi dušni darovi, katere je prejel človek od Boga, zató ker je dušo prejel od Bogá. S svojim umom naj bi poveličeval Boga, da bi mislil nanj; prevdarjal naj bi večkrat, kaj bi storil v večjo božjo čast in blagor bližnjega. Toda koliko jih je dandanes brezvernih liberalcev, ki

rabijo ravno talente svoje zoper Bogá. Zmirom preišlujejo, kakó bi škodovali sv. veri, papežu in škofom. Nekateri imajo pesniški, drugi pisateljski talent; znajo sestavljati mične povestice, toda v njih greh le hvalijo, ne pa grajajo. Opravičujejo samomor, priporočajo nespedobnost in nečistost. Ti in drugi rabijo ravno svoj bistri um v greh, zoper Boga, zoper sv. vero. — Drugi zopet rabijo dar jezika v greh: z opravljanjem, kletvijo in pohujšljivimi pogovori. Tretji zopet svoje noge za pregrešna pota, svoj denar za napačne stvari i. t. d. Tako marsikdo ravno darove božje rabi v božje razžaljenje. V tem je pač največja nehvaležnost.

Iz vsega tega smo lahko spoznali, kakó ostuden, zoperen je greh že sam na sebi, ker se ustavlja Bogu samemu.

II. Greh je pa nadalje tudi zelo škodljiv človeku. Z grehom postane človek svoj lastni sovražnik; ker le samemu sebi stori hudo. Nakoplje si tu na zemlji grizočo vest, notranji nemir. *Grešnik nima miru*, pravi sv. pismo — *onstran groba pa ima že umrje v grehah, nesrečno večnost*. Da grešnik res nima pravega, blagodejnega notranjega miru, priča nam Judež Iskarijot. Greh njegov, ker je izdal Sina božjega, mu ni dal pokoja; prinesel je nazaj 30 srebrnikov, vrigel jih v tempel in se obesil. O tem notranjem nemiru grešnikov pričajo nam brezštevilni samomori dandanes. Kdo umori samega sebe? Ali morebiti pošten, veren kristijan? Pač ne! Ampak človek, ki nima vere; ki je udan kaki strasti: ali igri, pijači, lakomnosti ali nečistosti. Usmrti se, ker mu vest ne dá pokoja; pravi, da je že sit življenja; usmrti se, ker ni mogel zadostiti svoje strasti. Takó se večkrat sliši, da se je kdo končal zarad nesrečne ljubezni. In ni je večje bedarije, ko zató se umoriti. — Torej grešnik že tu na zemlji nima pravega notranjega miru; sredi bogastva in časti je vendar nesrečen. Toda pošten, veren kristijan je pa sredi revščine takó vesel in zadovoljen. Zakaj? Ker se varuje greha. Bog mu daje notranjo tolažbo; notranji mir, o katerem pravi Jezus: *Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakršnega vam daje svet, vam ga jaz dam*. Kako lep mir uživa veren človek, prepričaš se na otroku. Le poglej ga, kako je vesel: vedrih oči, veselega obraza — zakaj? Greh mu še ni iztrgal nedolžnosti iz srca. Če pa je otrok postal bolj otožen, čmeren, je pa to znamenje: ali da je bolan, ali pa da je zabredel že v grehe. — Vest ga peče, mirú ni.

Da je temu res takó, prepričal si se, predragi, že ti sam: Nič kaj nisi bil vesel, zadovoljen, ko si živel v tem ali onem

grehu, s težkim srcem si prišel k spovednici; toda po dobro opravljeni spovedi ti je bilo, kakor bi se bil težak kamen odvalil od tvojega srca. — Posebno huda nesreča pa grešnika čaka v večnosti — večno pogubljenje. Zakaj sv. Pavel pravi: *Nečistniki, krivičniki . . . ne pojdejo v nebeško kraljestvo*. Bog sam se bo nad grešnikom strašno maščeval.

En sam nauk torej veje iz cele današnje pridige: varuj se greha! Zakaj greh je največje hudo. Toliko hudo ni ne bolezen, ne revščina. Greh stori, da postane človek Bogu zoprni; da izgubi notranji mir; da izgubi srečno večnost. Greh je torej največji sovražnik človekov. En trenutek razveseljuje človeka s svojim lažnjivim veseljem, za njim pa pride grizoča vest. — Greh je pa tudi ostuden, ker se ustavlja Bogu samemu, ki je vsemogočen in neskončno dober. Zdaj bomo umeli, zakaj je rekla kraljica Blanka svojemu sinu sv. Ludoviku: »Rajši te vidim mrtvega, ko v enem samem smrtnem grehu.« — Amen. — k.

2. Grešna znanja. — I. Grešna znanja so kuga za mladino.

Nikar se motite! Ne nečistniki, ne malkovalci, ne prešestniki, ne mehkužni ne bodo posedli nebeškega kraljestva.

I. Kor. 6, 9—10.

Hading, danski kralj, je nekoč oblegal več mesecev močno utrjeno mesto. Vojskovodja se veliko trudi, da bi dobil mesto v svojo oblast, pa nikako ne more. Nazadnje si mož izmislil posebno zvijačo. Iz mesta je prihajalo venkaj na polje vsaki dan veliko golobov. Teh golobov da naložiti, ter jim na peruti in repove naveže dolgih trakov, katere je ukazal namazati z žveplom. — Trakove z žveplom namazane zažge, ter spusti h krati celo jato tičev proti mestu. Golobje so bežali v svoje golobnjake in podstrešja, ter so z gorečimi trakovi zažgali mesto. Vse hiše so bile naenkrat v ognju, in kralj se je z lahkoto polastil mesta.

Ravno take zvijače se večkrat posluži hudobni duh, ako ne more kake duše dobiti v svojo oblast. Prav posebno se to godi med mladino. Med mladenči in dekleti, ki se zvesto in čisto služijo Bogu, skuša satan, stari zapeljivec, zanetiti ogenj, to je ogenj grešne ljubezni, ki pride med ljudi navidezno tako pohlevno in nedolžno, na čistih golobjih perutih, na katerih so navezani dolgi trakovi, namazani s peklenkim žveplom, ki v mladih srcih

zanetijo strasten ogenj nesramožljivosti in nečistosti. Iz nedolžne ljubezni je postala grešna ljubezen; iz ljubkovanja je prišlo grešno znanje, ki je jama veliko smrtnih grehov. *To je ogenj* — da govorimo z besedami sv. pisma — *ki žre do pogube, in mlado dušo dostikrat hudo razdene in še okrog sebe napravlja pohujšanje in ogenj.*

O grešnem znanju med mladino bomo govorili, in sicer rečemo: I. Grešno znanje je kuga za mladino. II. Grešno znanje je bič za stariše. III. Grešno znanje je nesreča za prihodnje zakonske in še večja nesreča navadno, ako se mladi ljudje, v grešnem znanju živeči, ne poročijo. Danes bomo govorili samo o prvi stvari.

Predno govorimo dalje, stavimo eno vprašanje do vseh mladeničev in deklet tukaj v cerkvi — to vprašanje je: Ali kaj ljubite Mater božjo — brezmadežno Devico, katere čistost in brezmadežnost vsak veren kristijan posebno časti in slavi? Ali kaj ljubite Mater božjo? — Vedite dobro, da brezmadežne, prečiste Device ne morete huje žaliti, kakor če svojo dušo omadežujete z grdimi grehi nečistosti. Tej Mariji izročamo danes svoje besede, da bi brez pohujšanja mogli govoriti o reči, katero smo si izvolili za predmet današnjemu govoru.

Najprej povdarjamo, da je Bog sam postavil sv. zakon, da je zakon potreben in koristen, kakor uči sv. cerkev. Zato se vsako znanje med mladimi ljudmi, ki hočejo stopiti v zakon, ne more zametavati. Da, celo potrebno je, da zaročenci poznajo lastnosti drug drugega; saj tu se gre za celo življenje, in kolikrat se ženin in nevesta hudo goljufata, ako od raznih, morda celo tujih krajev skupaj prideta in se nič prej nista poznala. Pošteno znanje z namenom, da se v resnici kmalu sklene zakon, znanje v soglasju pametnih starišev, znanja, v katerem se mladina skrbno izogiblje vsacega greha in se tudi varuje grešne priložnosti: tako znanje ni grešno znanje. Vendar je pa vsako znanje zelo nevarno, in dolgo znanje bo težko brez greha. Zato naj taka mladina, ki resno misli na zakonski stan, mnogo moli, naj o svojih razmerah vselej pove spovedniku, če je bilo kaj hudega ali ni bilo nič hudega; posebno pa naj stariši na svoje otroke skrbno pazijo, in naj jim nikar preveč ne zaupajo. Ker le prerado se zgodi, da se odpro široka vrata v nečistost in žalostnemu

pregrešnemu življenju. To je pa hudo zlô. Turek ima za največjo sramoto roko na žensko položiti, razen, če je njegova žena, in mož ima pravico nevesto umoriti, ako je zvedel, da je prej nespcdobno živela. Kristjani pa si iz tega greha nič ne storijo, marveč sebi in drugim lažejo, da nič hudega ni. Prav posebno pa je žalostno, da se sklepajo zveze večkrat celo med nezrelo mladino, [z mladeniči, ki še k vojaškemu naboru niso prišli in nimajo nobenega upanja, da bi si mogli samostojen dom vstanoviti in preživiti prihodnjo družino. Grešna znanja so tista, ki se sklepajo zoper voljo in za hrbtom starišev; grešna znanja so tista, s katerimi pustolovci zapeljujejo dekleta, obetajoči jim ljubezen, pa ne ljubijo res deklet, ampak edino le — greh in strast svojo; grešna znanja so tista, ki se sklepajo le radi kratkočasje in gole poželjivosti, brez kake prihodnosti ali misli na sklenitev zakona; grešna znanja so tista, kjer se mnogo greši, okrog pohaja, poslušša, pogovarja, piše, ponočuje, voglari in hudo dela, da se satan smeja in angel varuh joka.

Taka grešna znanja so prava kuga za mladino pa tudi za vso faro. Poslušajte mladeniči in deklice, kaj zgubite in kaj dobite, ako se podaste na ledeno pot grešnega znanja.

a) Vi zgubite vso pobožnost, ves strah božji. Kakor s cveticami zasajen žlahten vrt je deklinške srce, dokler je nedolžno in v milosti božji. Mater ima deklica rada, lepo jo vboga, pohlevna je, tiha, sramožljiva, v cerkvi se rada pomudi, angelska miza jo veseli, moli rada, spovedi opravlja dobro. In potem, ko se je vdala takim tajnim zvezam? Ošabna je postala, starišem se osorno odgovarja, celo zmerja jih, tovarišice svoje prevzetno zaničuje, spoved in molitev jo ne veseli, pač pa nova obleka, pač pa ples in skrivna shajališča. Njena duša se obrača čedalje bolj proč od nebeškega ženina, in se oklepa družega slabotnega, grešnega človeka, ki jo zapeljuje v blato. Njena duša, ki je prej kraljevala v paradizu nedolžnosti, pahnjena je sedaj venkaj v nečimerno gizdavost in posvetnost.

In mladeniči, ali se ne prične pri njih vsa vpornost in raztresenost in svojeglavnost, kedar so se začeli pečati z ženskim spolom. Takrat se začne tisto nesrečno ponočevanje, zapravljanje, ki dovede nazadnje mladeniča do tega, da opušča molitev, celo sv. mašo, sv. zakramente. Največji sovražnik mu je duhovnik, ki

pogumno stopi predenj, in mu s sv. Janezom Krstnikom zakliče: Mladenič, tega ne smeš!

O, gotovo, če hoče hudič mladega človeka pripraviti ob strah pred grehom in ob krščansko življenje, zapeljal ga bo v tako znanje, in satanski mojster sme svojega učenca ali svoje učenke vesel biti, ker kmalu bo nehal moliti, in kmalu bo rekel: saj nič greh ni.

b) Kdo bi mogel našteti vse grehe, katere hudobni duh vlovi v mrežo grešnega znanja. Da je taka mladina silno težko prav pri sv. maši, je umljivo, ker misli rade zahajajo drugam. Koliko žalosti in krivice naredijo taki otroci svojim starišem! O tem bomo še pozneje govorili. Le to opomnimo, da taki otroci večkrat kakor slepi od očeta in matere nočejo nič slišati, da se jim od sile lažejo, da jih grozno goljufajo, da jim celo denar kradejo, da dosežejo svoje namene. Kdo ni slišal o strastnih sovraštvi, preklinjevanjih in nasprostvih med mladino? Grešna znanja to delajo! — Kdo ni slišal o pretepih, ubojih in umorih med mladenci? Grešna znanja to delajo. Spominjam se, da sem bral, da so na nekem plesu trije mrtvi obležali. Kdo ni slišal, da je deklica skočila v vodo, da si je zavdala, da se je obesila? Grešno znanje je krivo tega! Kdo ni slišal o detomorih in drugih hudih pregreh? Grešno znanje to dela! In če bi šli v kaznilnice in bolnišnice in norišnice, našli bi tam mnogo nesrečnih oseb, in če bi jih vprašali, kaj jih je dovedlo semkaj, odgovorili bi: grešno znanje nas je semkaj pripeljalo! — In koliko grehov stori mladina živeča v takem znanju zoper šesto božjo zapoved. Vsi počutki pomagajo delati greh: oči, usta itd., ves človek je v grehu zapopaden. Med sto znanji je komaj eno, v katerem bi se z mislimi in željami ne grešilo; in med desetimi znanji je komaj eno, v katerem bi se ne zapravljal telesna nedolžnost. In čez vse žalostno je, da se ti grehi pokrijejo, če se le morejo. V spovednici se zamolči največ ravno nečistih grehov. Taki ljudje se za spoved nikoli resno ne pripravijo, iščejo vedno novih spovednikov, nič se ne poboljšajo, leta in leta nosijo zastarane grehe na vesti. Tudi to se rado zgodi, da taki ljudje v veri kar čisto otrpnejo ali popolnoma ob vero pridejo. Vsi krivoverci so se pregrešili zoper šesto božjo zapoved. In da naše čase nekateri kristjani nočejo nič slišati o cerkvi, o cerkvenih in božjih zapovedih, o sv. zakramentih, krivo je tega velikokrat nečisto življenje.

O krščanska mladina! res usmiljenja vreden je vsak mladenci, in milovanja vredna je vsaka deklica, ki se je zamotala v

grešno znanje in podala na pot pregrehe. Razdrapana je nedolžnost, uničen je dušni mir, pregnana je milost božja, zatrta vsa sreča najlepših mladih dni. Sam vidi, da leze v časno in večno pogubo, in to ga boli in peče in mu dela nemir, da nima ne mirnega dneva in ne mirne noči. Pa poslušajte raje namesto mene pobžnega slovenskega škofa Slomšeka:

»Nevarna kuga je nečistost, če tudi se v zapeljive rožice povija. Ni jih še vojska toliko pobila, tudi ne kuga pomorila, kakor je hudobna nečistost mladeničev — in tudi deklic — časno in večno nesrečnih storila, ki se niso nje skrbno varovali. Nečistost umori mlado telo, kakor huda slana cvetoče rože, in mu odvzame vso lepoto. Kakor črviv sad nečistnik klaverno hodi, blede smrt se mu pozna na obličju. Ugasnilo je njegovo jasno, bistro oko, izginila zarja svete nedolžnosti ž njegovih lic; podoben je žalostnemu drevesu, katerega so gosenice objedle.«

O nečistosti govori sv. pismo: *Kdor nečistost uganja, jenjal ne bo, dokler ni ves ogenj požrt. — Pregrehe njegove mladosti bodo napolnile njegove kosti, in v prahu ž njim počivale.* (Job. 20, 11.)

Kakor je nečistost velika nesreča za telo, tako je neznanška kuga za dušo; nečistost je nedolžne duše smrt. Dokler mladenič nedolžno živi, v njegovem srcu gori čista božja ljubezen, kakor vesela svetilnica v Gospodovi hiši pred božjim oltarjem; ako po svetli luči pihneš, svetlobo pogasiš; vse je temno in žalostno, le črn smrdljiv ogorek ti ostane. Ravno tako umrje v mladem srcu nebeška luč milosti božje, kedar mladenič — ali deklica — stori nesramen greh. O taki duši poje prerok Jeremija: *Vsa lepota Sionske hčere je izginila od nje; vsi, kateri so jo čistili, jo zaničujejo, ker vidijo njeno sramoto.* (Jer. 1. 6)

Preljuba mladina, preljubi farani, sodite, ali mora biti kaj pogubnejšega v duhovnji, kakor razbrzdano, nesramožljivo življenje med mladino? Huda bolezen je rak na telesu, a hujsi ko rak so grešna znanja v fari.

Predno končamo, rečemo še dve reči. Najprej se obračamo do brezmadežne Device Marije, kateri smo izročili današnji govor, naj vas, mladeniče in dekleta, ona vsprejme pod svoje krilo in v svoje varstvo, da bote svojo nedolžnost stanovitno, skrbno, bojzljivo varovali: naj vas varuje Ona, ki se imenuje deviška *Mati*. Če se je pa vaše oblačilo nedolžnosti raztrgalo, vsprejme naj vas Ona, ki se imenuje pribežališče grešnikov!

Prav za konec pa povemo dva zgleda, enega za mladeniče in enega za deklice.

Sin neke vdove je bil prav priden, ljubezniv, pokoren in vesel mladenič. Pa kmalu se je bil spremenil. Postal je surov, nepokoren, in trmast proti materi in čmeren. Odkod je to prišlo? Našli so vzrok. Zašel je bil v slabo priložnost, ter je pogostoma zahajal v hišo, kjer ga je neka oseba lovila v svoje zanjke. Mati ga je prosila in svarila, molila in jokala, da bi ga odvrnila od priložnosti; mladenič pa je nejevoljen odgovarjal, če tudi je katerikrat obetal, da se bo poboljšal. Včasih so mislili, da se bo res spreobrnil, pa postajal je le čedalje slabši: priložnost ga je držala v kleščah. Enkrat je pa materi za trdno obljubil, da se bo poboljšal, da hoče drugače živeti, in da hoče dosedanje življenje pred Bogom popraviti z dobro, veliko spovedjo. Na to spoved se je več dni pripravljaval... naposled je šel v cerkev; pa moral je iti ravno mimo hiše, ki mu je bila v bližnjo priložnost. Pride mu na mar, da bi vstopil v hišo in svojo prejšnjo grešno tovarišico opominjal, naj se tudi ona spreobrne, k spovedi gre in začne pošteno živeti. Šel je notri. Pa konec je bil žalosten. Ni je on spreobrnil, marveč ona ga je zapeljala v greh! Kdaj se bo spreobrnil sedaj? — Nikdar več ne! Ravno tedaj pride namreč njegov nasprotnik tje, jela sta se pripraviti, in mladenič je bil na mestu umorjen. V njegovem žepu so našli veliko spoved spisano; pa namesto odveze pri spovedi — slišal je razzodbo večnega Sodnika, pred katerega je brž po storjenem grehu moral stopiti. O groza! Kaj naredi priložnost!

V neki vasi je razsajala kužna bolezen. Zbolela je za smrt tudi prav pridna in delavna kmetiška dekla. Sprevidela je, da se ji bliža zadnja ura. Reva to razodese gospodinji. Gospodinja, krščanska pobožna žena, nato reče: »Potem te bomo pa prav lepo napravili v belo obleko, kakor se spodobi za devico«. Milo se stori bolnici pri teh besedah in resnobno reče kmetici: »Dajte mi iz moje skrinje najlepšo svilnato ruto.« — »Čemu ti pa bo?« — vpraša gospodinja. Zdaj se začne bolnica jokati in pravi: »Te-le rute ne devajte z mano v grob, marveč dajte jo sosedovemu hlapcu in sporočite mu, da mi je bila ta ruta težak kamen na sreč. O, da bi je ne bila nikdar vsprejela; z njo sem se zapletla v znanje — za to svilnato ruto sem zapravila obleko svoje nedolžnosti, kaj imam zdaj od tega?« Mnogim prijateljicam, ki so jo prišle obiskat, je z ganljivimi besedami svetovala, naj se nikar ne spuščajo v nobeno znanje, naj nikar ne sprejemajo nobenih daril ali pa naj jih takoj nazaj dajo. Prosila jih je še odpuščanja, ker jih je pohujšala, in je še pristavila prošnjo, naj se vselej spominjajo tega opomina, kolikorkrat bodo škropile njen grob. Te besede so vse ganile do solz, in jedna je kmalu potem vrnila srebrno uro.

Zgleda dovolj jasno govorita in potrjujeta besede, katere sem vam danes povedal. Amen.

J. Mikš.

Priložnostni govori.

Nagovor ob blagoslovljenju nove tvornice.

Ker nas je danes združila posebna prilika in redka slovesnost, spregovorim vam nekoliko spodbudnih besedi. Veljajo vsem, zadevajo pa posebej še tiste, ki hoste imeli opravilo in zaslužek pri novi tvornici.

„Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo“, tako veli starodavno modro vodilo. In sv. pismo pravi: *Ako Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje.* (Ps. 126, 1.) To hoče z drugimi besedami reči: „Na božjem blagoslovu je vse ležeče.“ Zato je rekel Jezus: *Brez mene ne morete nič storiti.* (Jan. 15, 5.) Zavedajoč se te preimenitne resnice, smo se zbrali najprej k nekrvavi daritvi nove zaveze, k sv. maši. Zatorej prav iz srca molite pri njej ter prosite Gospoda, naj blagoslovi novo podjetje, naj blagoslavlja delo vaših rok, naj vse varuje hudih nesreč. *Bodi mi varih!* prosi Gospoda kralj David. (Ps. 30.) In zopet pravi sv. pevec: *Iskal sem Gospoda, in me je uslišal.* (Ps. 33.)

Ljubi poslušavci! Tudi jaz rečem iz lastne skušnje: Iskal, prosil sem Gospoda, in me je uslišal. Ko smo začeli po potresu s popravo župne cerkve, opravil sem poprej sv. mašo v ta namen, da bi se vse srečno izvršilo pod varstvom božjim. In glejte, zares se je, hvala Bogu in Mariji, tako, da mi je po končanem delu eden izmed podjetniškega osobja to vzel v misel, češ, da je tista sv. maša pripomogla k temu. In ko smo lansko leto zopet prenavljali in lepšali zvonik, molili smo tisti čas vsako nedeljo očenaš in Češčenamarijo v dober namen. Namena vam takrat nisem povedal; bil je pa ta, da bi se nobeden ne ponesrečil na taki višavi. In glejte, naša skupna molitev je predrla oblake.

Božji blagoslov priklicati iz nebes je namen tudi blagoslovni molitvi, ki jo bom potem molil nad novo hišo in postavljenim orodjem. V tej molitvi prosi sv. cerkev, naj Bog blagoslovi ta kraj in hišo, da bi ondi prebivalo zdravje, čistost, zmaga, čednost, ponižnost, dobrota in pohlevnost, polnost postave in zahvala Bogu. (Bened. loci.)

Ta molitev se ozira na telesne in dušne potrebe človekove; nekatere reči vam iz nje posebno povdarim.

1. Prvo je zdravje, česar prosimo v blagoslovni molitvi „Zdravje najboljše blago“, veli domači pregovor. Kdor ni telesno zdrav in čvrst, ne more delati, ne more sebi in svojim služiti kruha. Zato je pa zdravje treba skrbno varovati. Poškoduje se pa zdravje na razne načine in nekateri nespametni ljudje si zdravje kar samim sebi kradejo. To so zlasti pijanci, posebej še žganjepivci, ki svoje telo polagoma slabé, včasih pa tudi kar nanagloma ugonobé ali pa si poškodujejo kak telesni ud. Zatorej vas danes opominjam slovesno in resno k zmernosti ter previdno svarim pred pijančevanjem, ker s tovarniškim orodjem se ni šaliti. Razen tega pa pazite, da ob sobotah zvečer, ob nedeljah in praznikih ne napravite vsega, kar ste si s težkim trudom prislužili v tednu, ter ne razsajajte po krčmah in vaseh.

2. Drugo, česar prosimo v blagoslovni molitvi, je čistost. Pazite, da ne boste z ostudnim govorjenjem, s kvantanjem ali še s čim gršim oskrunili sebe in delavnice! Božja vsegapričujočnost in angel varih vam bodita zmiraj v mislih! Ne pozabite tudi, kako velik greh je pohujšanje!

3. Dalje prosimo v tej molitvi Boga za vse čednosti, posebej pa za p o n i ž n o s t i n p o h l e v n o s t, katero skazujte v točni, natančni, vestni p o k o r š č i n i svojim predstojnikom in nadzornikom. Kjer ni udane pokorščine, kjer ni krščanskega duha ponižnosti, tam delo ne more iti gladko izpod rok, tam je kmalu vse narobe. Kjer ni ponižne pohlevnosti, tam si prevzetnost daje duška z grdo kletvino, s pridušanjem, z rotnjem, z zasramovanjem in zaničevanjem bližnjega.

4. Cerkvena molitev tudi omenja, naj bi p o l n o s t p o s t a v e i n z a h v a l a B o g u vladala med prebivalci. Brezdvomno nas hoče sv. cerkev s tem opomniti, da bi vse postave izpolnovali prav zvesto: Božje in cerkvene postave pa tudi hišne postave izpolnujte torej natančno. Prva postava je tista, na katero se je sklical tudi naš Gospod Jezus Kristus, rekoč: *Ne razvezovat, ampak dopolnit sem prišel postavo.* To je bila postava, o kateri velja beseda Jezusova: *Tako stóri in boš zveličan.* Izpolnujte zvesto in zavoljo Boga desetere zapovedi, in boste zveličani. Izpolnujte tudi radi zapovedi svete cerkve, ki je ustanova božja. Posebej vzamem v misli nekatere zapovedi.

a) Podlaga vsem je prva zapoved: *Veruj v enega samega Boga!* Ako pa vanj verujemo, moramo se zavedati tudi dolžnosti, ki izvirajo iz tega. Ako verujemo v enega samega Boga, moramo

ga tudi moliti ter mu skazovati dostojno pokorščino. Ne pozabite torej nikoli jutranje in večerne molitve, pa tudi pred delom in po delu zdihnite k Bogu, opravite kratko molitvico ter mu darujte ves svoj trud kot spokorno opravilo človeškega življenja.

b) *Ne imenuj po nemarnem božjega imena!* Govorite o Bogu in božjih rečeh zmiraj spoštljivo in ne dajte se zapeljati po nikakih praznih obljubah od strani raznovrstnih najetih rovarjev h kaki upornosti proti Bogu in njegovi sveti cerkvi ali zoper svoje delavske predstojnike in gospodarje.

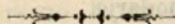
c) *Posvečuj praznik!* Kdor skruni dan Gospodov s hlapčevskim delom in kdor ne hodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih redno k božji službi, ta blagoslov božji naravnost odbija od sebe, tak tudi ne more ostati dober kristijan, ker ga božja beseda ne utrjuje v dobrem. V cerkvi Boga zahvaljujemo za prejete dobrote, v cerkvi tudi prosimo novih dobrot in milosti.

č) *Ne kradi in Ne želi svojega bližnjega blaga.* Vem, da govorim poštenim ljudem, vendar pa vam te dve zapovedi posebej omenim, ker pregovor pravi, da priložnost stori tatu. Sicer pa ta zapoved prepoveduje vsako goljufijo in vsako oškodovanje bližnjega na blagu ali premoženju in vso nevoščljivost in lenobo.

Posebej vam omenim še ene cerkvene zapovedi, da namreč nikdo ne bo zanemarjal prejemati zakramentov svete pokore in sv. Rešnjega Telesa. Ta dva zakramenta čistita in boljšata kristijana, ta dva zakramenta mu dajeta pravi notranji mir in najboljšo tolažbo, ta dva zakramenta hranita v sebi milost božjo, da, začetnika vse milosti, našega Boga in večnega Sodnika Jezusa Kristusa. Ako ste zmiraj v stanu posvečujoče milosti božje, potem so tudi vsa vaša dela in vse vaše molitve zaslužne za večno življenje. V stanu posvečujoče milosti se vam tudi nagle in nepredvidene smrti ni treba bati, ker taka smrt vas popelje v deželo večnega miru in veselja.

Ljubi krščanski delavci! Spolnujte zvesto, kar sem vam v le-teh besedah položil na srce; to vas bo osrečevalo na zemlji, to bode vaše veselje in vaša tolažba pred Bogom. Naklonili si boste pa s tem tudi srce svojih gospodarjev. Cerkvena molitev govori tudi o dobroti, ki naj bi gospodovala v tej hiši. Dobrote, dobrohotnosti, milosrčnosti, krščanskega ravnanja z vami se smete gotovo potem tudi nadejati pri svojih gospodarjih, ako boste zvesto spolnovali vse dolžnosti, ki jih imate proti Bogu, proti sebi, proti

svojemu bližnjemu in posebej proti svojim krščanskim delodajavcem Zgled naj vam bode pri vsem tem tisti veliki svetnik, katerega se spominjamo z zapovedanim praznikom, oni preprosti pa pobožni, pridni, modri, zvesti rokodelec sv. Jožef, kateri je z božjim Sinom vred tudi jedel kruh v potu svojega obraza. Sveti Jožef naj vam stoji vedno pred dušnimi očmi, izvolite si ga še prav posebej kot svojega delavskega patrona, variha in priprošnjika v življenju in za zadnjo uro! Amen. V. Bernik.

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Knjige družbe sv. Mohorja* za l. 1900. (Koncc.)

d) *Priprava na smrt* ali premišljevanje večnih resnic. Spisal sveti Alfonz Marija Liguorski, škof in cerkveni učenik. Poslovenil dr. Andrej Karlin, duhovnik ljubljanske škofije. — Gotovo je resnična trditev, da je tista nabožna knjiga najboljša, pred katere pisateljem stoji črka „s“ (sveti). To se vidi zlasti iz knjige sv. Alfonza M. Liguorskega, katero nam je letos podala družba sv. Mohorja. Kar se bere v njej, to so v resnici duhovne vaje za srečno smrt. Tu se naša duša po pogledu na mrliča, na smrt vglobuje v najresniša premišljevanja o štirih poslednjih rečeh, o Jezusu, o Mariji, da dospè slednjič popolnoma udana v voljo božjo pred prestol presvete Trojice. Šestintrideseterim premišljevanjem sta napisala pisatelj in prelagatelj vsak svoj jako lep, značilen uvod. Vsako premišljevanje je razdeljeno v tri oddelke s sklepnimi molitvami, vsakikrat završenimi s ponižnim priporočilom prebl. Devici Mariji, materi stanovitnosti. Tvarina in razdelitev je kaj rabna tudi za cerkvene govore. Mnogo je v knjigi rekov cerkvenih očetov, zlasti je pa dobro porabljen zaklad sv. pisma. Prevod prelepe knjige je ne navadno gladek in se bere kot izvirnik. Želeli bi samo, da bi bil g. prelagatelj navajal svetopisemske izreke po Wolfovi izdaji (n. pr. str. 253, vrsta 8.) in da bile molitve v molitveniku, ki ga je premišljevalni knjigi dodala družba sv. Mohorja, povzete po besedilu novega katekizma. Sedaj je n. pr. kes na str. 337. in na str. 366. vsakikrat drugačen. — Sicer je pa knjiga Mohorski armadi „prelep spomenik na sveto leto, na spokorni zvršetek devetnajstega in na pobožni začetek dvajsetega stoletja.“ V. Bernik.

e) *Zgodbe sv. pisma*. Slovencem priredil in razložil dr. Frančišek Lampe. Snopič 7. Str. 769—896 — Radost, s katero smo vzel vsako leto novi snopič te knjige v roko, nam je letos zagrenila bridka zavest, da njega, ki je pisal to lepo delo, in ki je tako zelo obogatil našo književnost, ni več mej živimi. Veliki pokojnik nam je z „Zgodbami sv. pisma“ podal delo, na katero ni le po pravici ponosna Mohorjeva družba, ampak ves slovenski narod. Že vnanost je na moč prikupljiva in dostojna božje besede, ki se obravnava v tej knjigi. V sedmem snopiču nam rajni gospod pisatelj pripoveduje zgodbe kraljev judovega kraljestva do babilonske sužnjosti, potem razdejanje templa

in Jeruzalema. V tej dōbi sta nastopila velika proroka Izaija in Jeremija. Njiju prerokovanja so razložena temeljito in poljudno, kakor je znal te dve lastnosti združevati dr. Fr. Lampe, ki je bil izboren bogoslovec in pisatelj, ki umē pisati za narod.

Vesela vest, da prevzame nadaljevanje dr. Fr. Lampetovih „Zgodb“ dr. J. Ev. Krek, profesor bogoslovja, in pa naznanilo, da Mohorjeva družba izdā drugo leto poleg pripovednih spisov v „Koledarju“ in „Večernicah“ še knjigo, ki bo obsegala daljšo povest, bo gotovo pripomogla, da se število udov tudi prihodnje leto ne zmanjša, ampak — če Bog dá — še pomnoži.

2. *Dom in svet*, ilustrovani list za umetnost in za znanstvo, nastopi z l. 1901. svoj XIV. letnik. V dolžnost si štejemo, da prav toplo priporočamo ta zabavno - poučni časnik. Tega ne storimo samo v spomin prezaslužnemu njegovemu ustanovniku, ampak še posebno radi tega, ker „Dom in svet“ izpolnjuje tako važno nalogo v naši književnosti. Namen mu je dvojen: negativen — odvrčati naš narod od slabega berila, in pozitiven — kazati lepoto sv. vere in njen vpliv na umetnosti in vedo. Koliko krasnih slik — da le nekaj omenjamo — je prinesel že v ta namen! Koliko truda je pač bilo z njimi in stroškov! Kakor pa korenini list v veri, tako se hoče vkoreniniti tudi med narodom. Zato prinaša toliko sestavkov, ki nas izvrstno seznanjajo z narodovim življenjem in mišljenjem. Vera narodne individualnosti ne izpodriva, ampak oblačuje. — „Dom in svetu“ sedaj svoje vrle moči posvečujeta dr. Mihael Opeka, ki je urednik za leposlovje, in dr. Evgen Lampe kot urednik za znanstvo in ilustracije.

3. *Vrtec*. Časopis s podobami za slovensko mladino. — Trideset let že poučuje in zabava priljubljeni „Vrtec“ slovensko mladino. Njegovi spisi pa zlasti sedaj pod uredništvom nedosežnega mladinskega pisatelja profesorja A. Kržiča ne vedre samo duha, ampak v resnici blažē srce. Častiti sobratje naj delujejo na to, da pride „Vrtec“ v vsako boljšo slovensko družino, kjer skrbno vzgajajo svojo deco. Za razširjanje „Vrtca“ moramo zlasti sedaj skrbeti, ko so nasprotniki vstanovili konkurenčno podjetje „Zvonček“, za katerega prav pridno delujejo. Povesti v „Vrtcu“ z zanimanjem bere tudi odrasla mladina in zato tudi nobena farna knjižnica ne sme biti brez tega časnika.

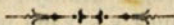
4. *Angeljček*, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. — Drugi slovenski katoliški shod je priporočil starišem, vzgojiteljem in učiteljem, naj poleg „Vrtca“ mej mladino tudi širijo nežni starosti namenjeni časnik „Angeljček“. Ker je to, kar otrok dobi razen šolskih knjig za prvo branje, velike važnosti v vzgoji, prav toplo priporočamo skrbno urejevanega „Angeljčka“, ki prinaša toliko blažilnega in mikavnega za mladino. Sicer pa tudi skoraj ne poznamo lepšega darila za mladino, kot n. pr. vezan zadnji letnik „Angeljčka“, ki ima poleg drugih dvanajst v resnici lepih slik v proslavo Matere božje. Lepo vezana knjiga s slikami in spisi o Mariji bo gotovo vnela mlada srca k ljubezni do nebeške Kraljice.

B.

1. *Breviarium romanum. In usum itinerantium.* Editio prima post typicam a S. R. C. declaratam. Sumptibus et typis Friderici Pustet, Ratisbonae. Anno jubilaei 1900. — To je najnovejši „popotni brevir“, kakor si ga

priročnejšega skoraj misliti ne moremo. Skupni zvezek obsega psalterij, commune sanctorum, homilije in oracije za pobinkošne nedelje, officia in festis B. M. V. per annum, officium parvum B. M. V., officium defunctorum, officia votiva per annum. Skupni zvezek — trdno vezan — ni debelejši kakor nekoliko nad 2 cm in je prav pripraven za v žep. Snopičev za „*proprium de tempore*“ je deset, onih za „*proprium sanctorum*“ devet ter štiri za „*officia propria pro aliquibus locis*“. Urejeni so tako, da se nikjer ne citira od enega snopiča na drugi, kar je jako pripravno in za rabo na popotovanju tudi potrebno. Pregledno kazalo v skupnem zvezku jako olajšuje porabo. Vse „najnovejše premembe so na dotičnih mestih, tako n. pr. „*officium s. Bedae Venerabilis*“. Ni nam treba skoraj posebno povdarjati, da se tudi najnovejši „popotni brevir“, kakor druge Pustetove liturgične izdaje, odlikuje po natančnosti v tekstu, preglednosti v posameznih delih in po lepi vnanji obliki. Papir je tenak pa trepežen, tisek čist in ličen. Broširana izdaja stane M 15, ukusno in trpežno vezana M 22-50, v rdeči obrezi M 24 in v zlati obrezi M 25. Pri naročevanju naj se naznani vselej tudi domači proprij, ki se potrebuje. Za novo, v vsakem oziru dovršeno izdajo popotnega brevirja mora biti duhovščina založništvu v resnici hvaležna.

2. *Religionsunterricht für das erste Schuljahr.* Von Fr. H. Bobelka, Kaplan. Zweite, umgearbeitete Auflage. Graz 1900. Ulrich Mosers Buchhandlung. M. 8°. Str. 151. Cena vezani knjigi K 1-60. — *Religionsunterricht für das zweite Schuljahr.* Fr. H. Bobelka. Str. 189. Cena K 2.— Knjigi ste sad velikega truda. Goreči katehet Fr. Bobelka je proučil znamenite nemške, pa tudi laške, španske, francoske, angleške kateheze in katekizme (mejnimi tudi slovenski, preje zlasti na Štajerskem rabljeni „Mali katekizem“) in sestavil potem podrobni navod za učenje krščanskega nauka v prvem in drugem razredu, po katerem se je sam z dobrim vspehom ravnal v šoli. Navod ne podaje veroučitelju samo vse tvarine, ki je predpisana iz krščanskega nauka za prva dva razreda, ampak tudi vse besede, s katerimi naj katehet otrokom razloži tvarino, in ktere morajo otroci za katehetom večkrat ponavljati. Pri bibličnih zgodbah slednjič katehet povzame v lepo celoto obdelano tvarino. Pisatelj pravi, da bi se tudi on rad posluževal popolnih katehez, kot so n. p. Mayeve, da se pa na ta način pri sedanjih razmerah, ko ste za krščanski nauk odmenjeni le dve uri (v sekovski škofiji tudi v prvem in drugem razredu) ne dá obravnavati vsa predpisana učna tvarina. Kritika je delo pohvalila. V uvodu k drugi izdaji prvega dela pa g. pisatelj sam izreka sumnjo, da se marsikateri katehet ne bo mogel sprijazniti z njegovo — recimo — premehanično metodo. Gotovo bode pa Bobelkovo delo dalo vsakemu veroučitelju polno navodil, kako naj izboljša svoje kateheze in kako naj govori pri otrocih, da bode dobro porabil pičlo odmerjeni čas in dosegel povoljne uspehe.

Razlaga

velikega katekizma ali krščanskega nauka.

Za cerkev sestavil po raznih virih

ANTON VETERNIK,

župnik pri sv. Jakobu na Dolu.

II. zvezek.

Drugo poglavje:

O upanju in molitvi.

Tretje poglavje:

O ljubezni in zapovedih.

V Ljubljani 1901.

Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

— 473 str. 8°. —

Cena: nevezan K **2.50**, vezan K **3.30**,
po pošti **30** v. več.

*Cena za prvi zvezek: nevezan K 2, vezan K 2 20,
po pošti 20 v. več.*

*Tretji zvezek, s katerim se delo zaključí, bo
pozneje izšel in ga bomo odjemalcem prvih dveh
poslali brez naročila.*

Vsezi vseh zvezkov bodo popolnoma slični.

Vabilo k naročbi.

V saupanju, da bodo požrtvovalni sotrudniki in naročniki tudi v bodoče s enako vnemo podpirali naš edini homiletični list, nastopa „Duhovni Pastir“ svoje XIX. leto. — Program mu ostane isti kot doslej; zbiral bode dobre govore, s tem množil našo homiletično književnost in tako podajal dušnim pastirjem prav raben pripomoček pri izpolnjevanju stanovskih dolžnosti. Pri raznovrstnih prilikah mora duhovnik govoriti; uspeh govora pa je odvisen od priprave. Z vedno množječimi se posli preobloženim dušnim pastirjem je gotovo ustrezno s zbirkami govorov, ki jim prilično podajajo primerne tvarine ali jih opozarjajo na pripravno obliko, s govori, ki vedno vspodbujajo k lastnemu delovanju in tekmovanju.

V XIX. letniku „Duhovnega Pastirja“ objavimo večje število jedrnatih homilij, več govorov Večeslava Beneša Třebizskega, čegar postna premišljevanja „Po pokori do rešitve“ so častiti sobratje lani prav s veseljem in pohvalo sprejeli, dvojne postne govore, govore za Marijine družbe itd. Za dobre, primerne priložnostne govore bomo skrbeli še bolj kot dosedaj.

„Zbirko lepih zgledov“ bomo zvesto nadaljevali tudi v nastopnem letu. Še posebno o „Zbirki“, kakor sploh o „Duhovnem pastirju“, prosimo častite gospode sobrate in prijatelje, naj nam izrazijo svoje želje, na katere se bomo kolikor le mogoče osirali. Tudi uljudno vabimo prijatelje, naj nam priobčijo zglede, ki jih vedó iz lastne skušnje in domačega življenja; to bi naredilo „Zbirko“ še veliko bolj zanimivo in rabno.

„Duhovni Pastir“ stane s prilogo „Zbirka lepih zgledov“ vred 8 K. — Zelo nam je vstreženo, če se čč. gg. naročniki oglase prav kmalu, da vemo prirediti število izvodov za leto 1902. Dosedanje priloge se dajejo brezplačno le ob nakupu onih letnikov, katerim so pridejane kot priloge. Tržna cena jim je: „Obrambni govori“ 80 h; „Zakonsko pravo“ 2 K; „Zbirka lepih zgledov“ I. zvezek (5 snopičev) 6 K; II. zvezka 1., 2. in 3. snopič po 1 K 60 h. Naročniki pa dobé vse te priloge za polovično ceno. Druge priloge so razprodane. „Dvojno kazalo“ prvih deset letnikov „Duhovnega Pastirja“ stane 1 K. V zalogi so tudi še prejšnji letniki, nekateri le v prav malo izvodih in se prodajajo po 8 K.

„Duhovni Pastir“ se prične raspošiljati 20. dan prejšnjega za prihodnji mesec. Naročnino sprejema „Katoliška Bukvarna“, spise pa uredništvo (Kongresni trg št. 17.)

Upravništvo in uredništvo.